

PREDSTAVITEV RAZISKAVE O DOSTOPNOSTI FINANČNIH VIROV ZA PODJETJA 2012

V 2012 smo znova izvedli raziskavo o dostopnosti finančnih virov za podjetja. Namen raziskave je bil pridobiti mnenje podjetij o financiranju v Sloveniji. Pri tem smo se osredotočili na mala in srednja podjetja (MSP) in štiri dejavnosti (industrija, gradbeništvo, trgovina in storitve).

Vprašalnik 2012 je podoben vprašalniku ECB. V primerjavi z vprašalnikom ECB smo ga skrajšali v prvem delu, kjer sprašujemo o lastnostih podjetja. V drugem delu ankete, ki se nanaša na vprašanja o financiranju, smo dodali vprašanja o razlogih zavrnitve vloge ter kje in pri koliko institucijah so zaprosili za sredstva. Tretji del vprašalnika, kjer podjetja sprašujemo o pričakovanjih, je nespremenjen. Vprašalnik je priložen v prilogi 1.

Za raziskavo smo definirali reprezentativni vzorec po velikosti podjetja in dejavnosti podjetja. Enote v okviru stratumov so bile izbrane slučajno. Pri izbiri enot v vzorec smo zahtevali, da je najmanjše število enot v stratumu trideset in da mora biti število zaposlenih pri mikro podjetjih večje od dva.

V vzorcu je bilo 3.463 podjetij. Odgovorilo je 483 podjetij, kar pomeni, da je bila stopnja odgovora 16 %. Zaradi slabega odgovora mikro podjetij (9 %) njihovih podatkov ne moremo uporabiti pri analizi. Zato smo izločili mikro podjetja, kar spremeni stopnjo odgovora podjetij na 31 %. Podatke smo utežili in preračunali na populacijske vrednosti.

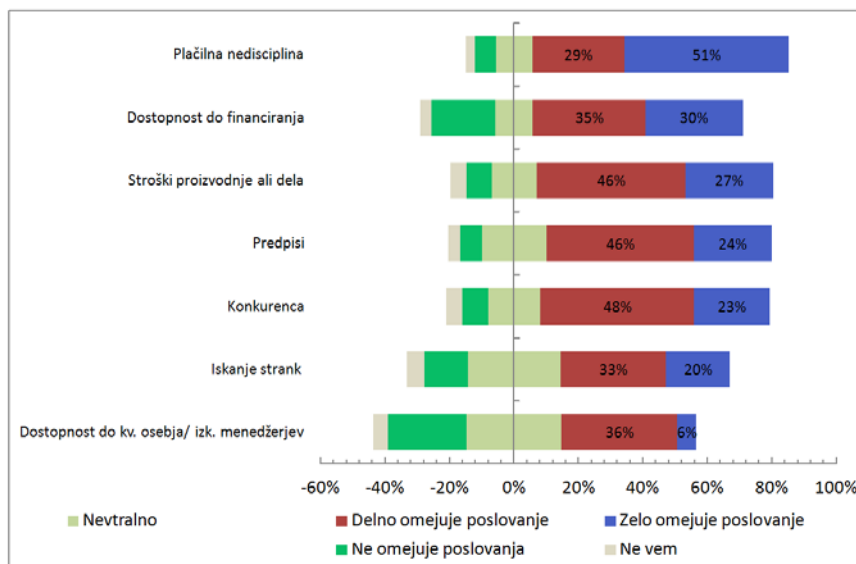
Najpomembnejše ugotovitve

- V 2012 mala in srednja podjetja (MSP) najbolj omejujejo plačilna nedisciplina, sledijo pa stroški proizvodnje in dela, konkurenca, predpisi in dostopnost do financiranja.
- Kljub večjim potrebam po zunanjem financiranju so MSP v 2012 vložila manj vlog in pri tem so bila manj uspešna kot v 2011. Razlog za manjše število vlog za bančne vire je verjetno v njihovi oceni, da so se v 2012 cenovni in necenovni pogoji financiranja poslabšali.
- MSP zelo negativno ocenjujejo stanje v okolju, poslovne partnerje (banke, državo, druga podjetja) in tudi stanje svojega podjetja (dobičkonosnost in lastniški kapital).
- MSP tudi v 2013 ne pričakujejo izboljšanja glede dostopnosti virov financiranja.
- Industrijska MSP bolje ocenjujejo stanje, kot podjetja v preostalih dejavnostih, medtem ko je dostopnost do financiranja najslabša v gradbeništvu.

Vpliv na poslovanje

Plačilna nedisciplina (80 %) je za MSP dejavnik, ki najbolj omejuje njihovo poslovanje. Sledijo mu stroški proizvodnje in dela (73 %), konkurenca (71 %), predpisi (70 %) in dostopnost do financiranja (65 %).

Slika 1: Najbolj pereči problemi za MSP v Sloveniji

Vir: Anketa BS.

Če razvrstimo vpliv na poslovanje samo po najbolj omejujočem dejavniku (moder stolpec, slika1) je bila v **2012**¹ na prvem mestu plačilna nedisciplina, sledi dostopnost do financiranja, ki je bila v **2011** najpogostejše izbran dejavnik. Iskanje strank in konkurenca, ki sta bila v 2011 na 2. in 3. mestu sta se v 2012 zamenjali s stroški proizvodnje in dela ter predpisi, v 2012 pa sta bila na 5. in 6. mestu.

Tabela 1: Mesto posameznega dejavnika za MSP v 2011 in 2012

dejavnik/mesto	2011	2012
Plačilna nedisciplina	-	1
Dostopnost do financiranja	1	2
Iskanje strank	2	6
Konkurenca	3	5
Stroški proizvodnje in dela	4	3
Ostalo	5	-
Predpisi	6	4

Vir: Anketa BS.

Za velika podjetja sta bila v 2012, tako kot v 2011, najbolj omejujoča dejavnika stroški proizvodnje ali dela in konkurenca. Dostopnost do financiranja, ki je bila v 2011 na 3. mestu je v 2012 padla na 5. mesto, pred njo pa so velika podjetja postavila plačilno nedisciplino in iskanje strank.

Kot je razvidno iz tabele 2, je za MSP v **vseh dejavnostih** plačilna nedisciplina najbolj omejujoč dejavnik, drugi pa je dostopnost do financiranja, razen za storitvene dejavnosti.

¹ Primerjava med letoma 2011 in 2012 je otežena. V 2012 smo dodali dejavnik plačilna nedisciplina in ponudili možnost, da podjetja za vsak dejavnik izberejo kakšen vpliv ima na poslovanje (zelo, delno, nevtrarno, ne vpliva). V 2011 so podjetja lahko izbrala samo najbolj omejujoč dejavnik, se pravi modri stolpec v sliki 1. Po najbolj omejujočem dejavniku stvar tudi rangiramo in s tem dosežemo medletno primerljivost.

Tabela 2: Podrobni podatki po dejavnosti o zelo omejujočemu dejavniku poslovanja za MSP

dejavnik\mesto	MSP	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.
Plačilna nedisciplina	1	1	1	1	1
Dostopnost do financiranja	2	2	2	2	4
Stroški proizvodnje ali dela	3	4	4	3	3
Predpisi	4	5	6	4	2
Konkurenca	5	6	3	5	5
Iskanje strank	6	3	5	6	6
Dostopnost kvalificiranega osebja ali izkušenih menedžerjev	7	7	7	7	7

Vir: Anketa BS. Vsa podjetja.

V **evroobmočju**² (glej tabelo 3) je za MSP najbolj pereč problem iskanje strank in dostopnost do financiranja. Tudi velika podjetja v EU na prvo mesto postavljajo iskanje strank, na drugem in tretjem mestu sta konkurenca in stroški proizvodnje.

Tabela 3: Podrobni podatki po dejavnosti in velikosti podjetja v evroobmočju o najbolj perečem problemu

%	Veliko	MSP	Mikro	Majhno	Srednje	Skupaj
Iskanje strank	22	27	30	23	26	25
Konkurenca	16	11	10	11	13	13
Dostopnost do financiranja	14	18	20	17	14	17
Stroški proizvodnje ali dela	16	13	14	13	13	14
Dostopnost kval. osebja ali izkušenih menedž.	12	13	8	18	17	13
Predpisi	14	10	9	10	10	11
Ostalo	6	7	8	7	6	7
Ne vem	1	1	1	1	1	1

Vir: ECB.

Pregled virov financiranja v podjetjih

Podjetja za svoje financiranje uporabljajo notranje ali zunanje vire financiranja. Notranji viri financiranja so privarčevani zaslužek ali prodaja sredstev, izdani dolžniški papirji, lastniški kapital, vsi ostali pa so zunanji viri financiranja, od tega nas posebej zanimata bančna vira zunanjega financiranja - bančno posojilo in prekoračitev tekočega računa.

V Sloveniji se MSP **večinoma financirajo s privarčevanimi zaslužki, bančnimi viri in lizingom**. Najpomembnejši viri financiranja MSP v 2012³ so bili privarčevani zaslužek, prodaja sredstev (62 %) bančno posojilo (47 %), prekoračitev na tekočem računu (36 %) in lizing, odkup kratkoročnih terjatev in faktoring (33 %). Dolžniško financiranje podjetij je nepomembno.

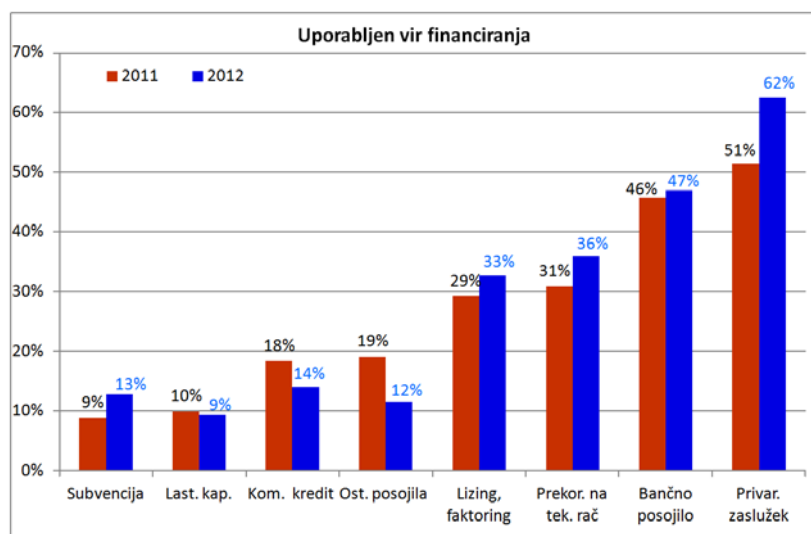
MSP so v **2012 v primerjavi z 2011**⁴ manj uporabljala komercialne kredite (za 4% točke) in ostala posojila (za 7% točk). Zelo so povečala uporabo privarčevanega zaslužka, prodaje sredstev (za 11% točk), prekoračitve na tekočem računu (5% točk) in subvencij in subvencioniranih posojil (za 4% točke), medtem ko je uporaba bančnega posojila in lastniškega kapitala ostala skoraj nespremenjena.

² Survey on the access to finance of SMEs in the euro area: (<http://www.ecb.int/stats/money/surveys/sme/html/index.en.html>)

³ V vprašalniku 2012 smo že na začetku vprašali podjetja ali so zaprosila za zunanji vir financiranja. Če niso, smo jih vprašali o razlogu zakaj jih niso in končali anketo. Primerjava s podatki v letu 2011 ni možna zaradi spremenjenega vprašanja.

⁴ Zaradi primerjave z anketo v 2011 smo popravili podatke za leto 2012, tako da smo med privarčevani zaslužek dodali odgovore tistih, ki niso zaprosila za zunanje financiranje (vprašanje 5) in so pri tem navedla, da imajo dovolj notranjih virov (vprašanje 6). Pri izračunu strukture smo upoštevali vsa podjetja, ker so v 2011 na to vprašanje odgovarjala vsa podjetja.

Slika 2: Uporabljeni viri financiranja MSP v letu 2011 in 2012

Vir: Anketa in preračun BS.

Storitve (36 %) in **gradbeništvo (44 %)** se manj financirata z bančnim posojilom, kot pa se industrija in trgovina (obe 56 %). V gradbeništvu to kompenzirajo z večjo uporabo lizinga in odkupa kratkoročnih terjatev (50 %) ter prekoračitvami na tekočem računu (45 %). Gradbeništvo (7 %) nima enakega dostopa do subvencij in subvencioniranih posojil kot ostale panoge (trgovina 10 %, industrija in storitve 15 %).

Velika podjetja za vir financiranja uporabljajo privarčevane zasluzke in prodajo sredstev (80 %) ter bančna posojila (54 %). Približno četrtina jih uporablja tudi subvencije, prekoračitve na tekočem računu, ostala posojila in lizing.

V **evroobmočju** so viri financiranja MSP podobni. Najpomembnejši vir financiranja MSP je financiranje z zunanjimi viri, najpomembnejša sta bančna: prekoračitev na tekočem računu (41 %) in bančno posojilo (33 %), na tretjem mestu pa je lizing, odkup kratkoročnih terjatev in faktoring (32 %). Bistvena razlika je v večjem pomenu privarčevanega zasluzka in prodaje sredstev v Sloveniji kot v evroobmočju.

Povpraševanje (potrebe) po virih financiranja

Povpraševanje po virih financiranja je opredeljeno v dveh vprašanjih. V Sloveniji obstaja precej velik delež podjetij, ki ne zaprosijo za zunanje vire financiranja (glej tabelo 4). **MSP ne zaprosijo za zunanje vire financiranja, ker imajo dovolj notranjih virov.** Ta razlog je navedlo 54 % MSP. Ostali razlogi so manj pomembni.

Tabela 4: Razlogi, da podjetja niso zaprosila za zunanje financiranje

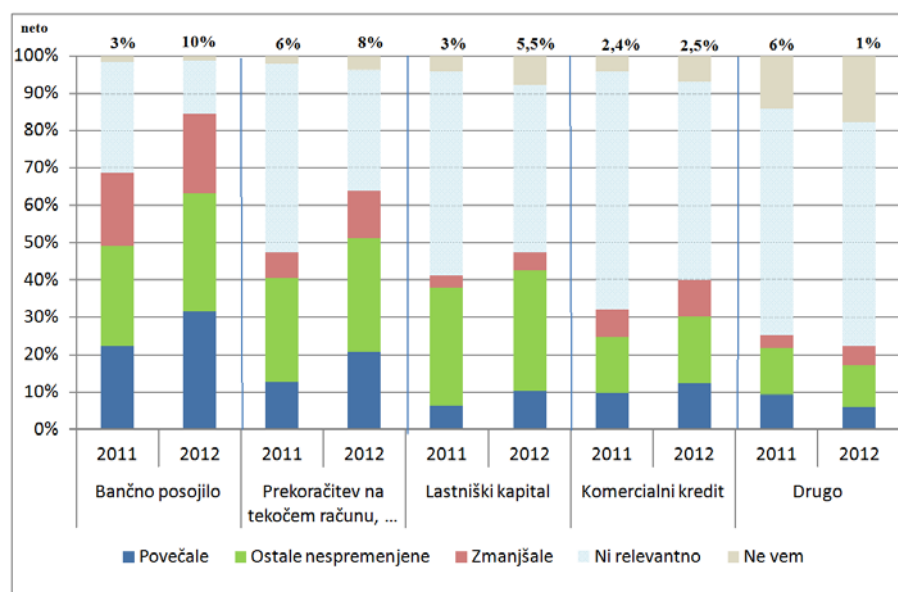
2012	Veliko	MSP	Srednje	Malo
NISO zaprosili za zunanje vire financiranja	31%	42%	29%	45%
Razlog, da niste zaprosili za zunanje financiranje?				
Imamo dovolj notranjih virov (privarčevani zaslužek, prodana sredstva).	70%	54%	55%	54%
Investicijski projekt je bil odložen.		7%	15%	6%
Zaradi možne zavrnitve prošnje za zunanje financiranje.		3%		4%
Postopek za odobritev zunanjega financiranja preveč kompleksen.		0%		
Stroški financiranja so previsoki.		8%	7%	8%
Zahteve bank po zavarovanju posojila so bile nesprejemljive.		8%	2%	9%
Podjetje je bilo dokapitalizirano.		2%	0%	2%
Ostalo	30%	18%	21%	18%

Vir: Anketa BS. Podjetja, ki niso zaprosila za zunanje financiranje.

Od podjetij, ki so zaprosila za zunanje financiranje pa nas zanima, kako so se njihove potrebe po financiranju spremenile.

V 2012 v primerjavi z 2011 so MSP najbolj povečala neto⁵ potrebe po bančnem posojilu (7% točk). Bistveno manj so se povečale potrebe po lastniškem kapitalu (2,5% točke) in prekoračitvi na tekočem računu (2% točki). Potrebe po komercialnih kreditih so ostale nespremenjene, za druge oblike zunanjega financiranja⁶ pa so se zmanjšale.

Slika 3: Sprememba v povpraševanju po zunanjem financiranju v anketi 2011 in anketi 2012

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje.

BS z **anketo bank** o povpraševanju po posojilih nefinančnih družb⁷ (v nadaljevanju anketa bank), spremlja stran posojilodajalca. Podatki iz ankete bank, ki se nanašajo na prvo polovico leta 2012, kažejo na veliko stopnjo presežnega povpraševanja vseh podjetij po posojilih (31 %).

Podatki med anketama niso popolnoma primerljivi. V anketi podjetij sprašujemo po potrebah po določenih virih financiranja, kar pa ne pomeni, da so podjetja dejansko zaprosila za vir. Druga razlika

⁵ V grafikon smo dodali podatke o neto spremembi, ki meri razliko med odgovori povečal in odgovori zmanjšal.

⁶ Drugo zajema posojilo povezanega podjetja ali lastnikov, posojilo družine in prijateljev, lizing, faktoring, subvencije itd.

⁷ Rezultati ankete o povpraševanju po posojilih nefinančnih družb po dejavnostih, november 2012: (<http://www.bsi.si/library/includes/datoteka.asp?DatotekaId=4918>).

med anketama je, da so podatki v anketi bank vrednostni, v anketi podjetij pa uporabljamo število podjetij. Poleg tega v anketi podjetij obravnavamo MSP (mikro in velika podjetja niso zajeta) in ne upoštevamo vseh dejavnosti.

Večje potrebe MSP po virih financiranja je prisotno v **gradbeništvu**. Predvsem so se povečale potrebe po bančnem posojilu (neto za 34% točk), prekoračitvi na tekočem računu (12% točk) in pri drugem financiranju (6% točk). Po drugi strani je dejavnost trgovine neto znižala povpraševanje po vseh virih financiranja razen za prekoračitev na tekočem računu.

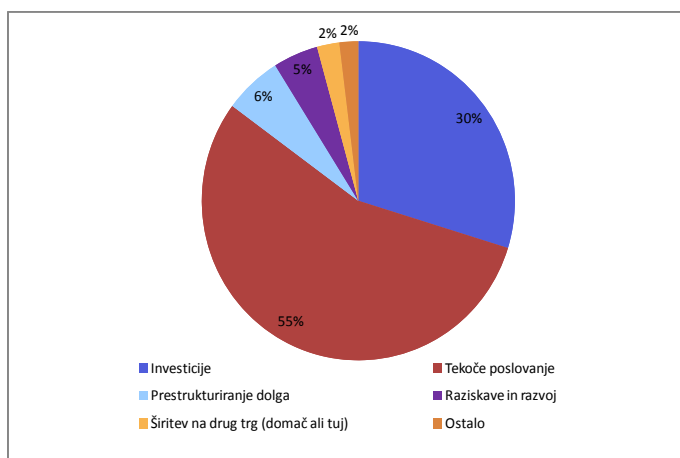
Velika podjetja so v **2012 glede na leto 2011** neto zmanjšala potrebe po vseh virih financiranja razen po lastniškem kapitalu (povečalo za 6% točk) in drugem financiranju (povečalo za 4% točke). Najbolj se je znižalo povpraševanje po prekoračitvi na TR (8% točk) in komercialnem kreditu (5% točk).

Tudi v **evroobmočju** so MSP poročala večje povečanje kot zmanjšanje potreb po financiranju. Najbolj so se povečale neto potrebe po prekoračitvi na tekočem računu (12% točk), bančnem posojilu (6% točk) in komercialnem kreditu (5% točk).

Namen porabe sredstev

MSP so sredstva namenila⁸ predvsem za tekoče poslovanje (55 %) in investicije (30 %). Preostali nameni so bili manj pomembni, kar je razvidno iz spodnjega grafikona.

Slika 4: Namen porabe sredstev MSP

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje.

Anketa bank je za prvo polovico leta 2012 dala podobno sliko kot anketa podjetij; delež povpraševanja po posojilih za tekoče poslovanje je bil po podatkih bank 58 %, delež posojil za investicije 18 % in delež za posojila za prestrukturiranje 15 %.

Po **dejavnostih** odstopata gradbeništvo in trgovina, ki več sredstev namenita za tekoče poslovanje v primerjavi s povprečjem (tabela 5).

⁸ V anketi 2012 smo spremenili vprašanje in sprašujemo samo za namen porabe sredstev. V 2011 smo jih spraševali o spremembah potreb po inventarju in obratnih sredstvih, naložbah v stalna sredstva, razpoložljivosti notranjih virov financiranja in sredstvih za združitve, prevzeme in spremembe organizacijske strukture. Zato primerjava med letoma in tudi z anketo ECB pri tem vprašanju ni možna.

Tabela 5: Uporaba sredstev v MSP po dejavnostih

	MSP				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Kaj je (bil) poglavitni namen uporabe sredstev?	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Investicije	31%	23%	17%	41%	30 %
Tekoče poslovanje	49%	71%	67%	45%	55 %
Prestrukturiranje dolga	6%	7%	9%	3%	6 %
Raziskave in razvoj	8%	0%	0%	7%	5 %
Širitev na drug trg (domač ali tuj)	4%	0%	0%	3%	2 %
Ostalo	2%	0%	7%	0%	2 %

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje.

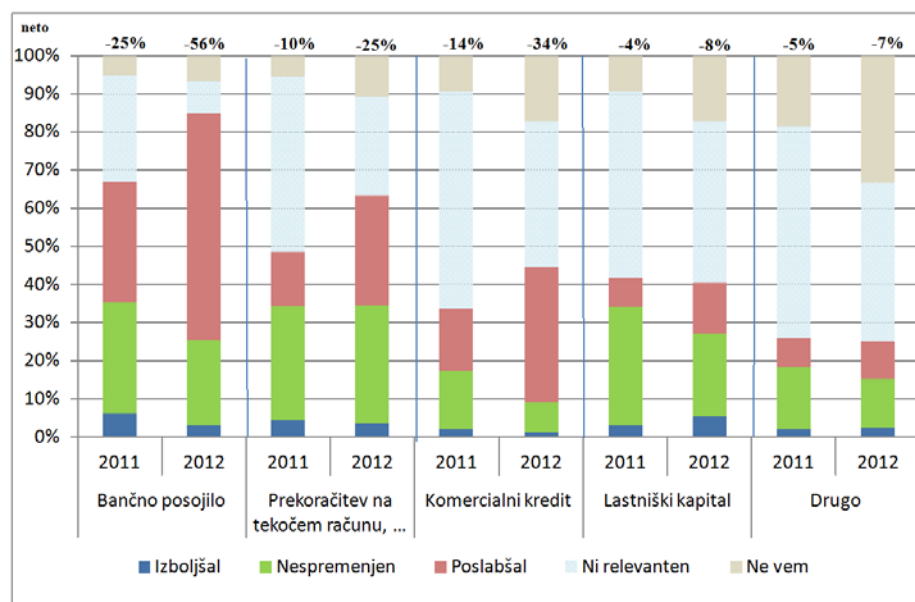
Ponudba (dostopnost) zunanjega financiranja in dejavniki, ki vplivajo nanj

Kot ponudbo zunanjega financiranja razumemo odgovore podjetij o dostopnosti financiranja. Dostopnost do zunanjega financiranja je pomembna s stališča financiranja podjetja, odvisna pa je od številnih dejavnikov, ki vplivajo na zunanje financiranje. Dejavnike lahko razdelimo na gospodarsko stanje v državi in dejavnike, ki so odvisni od samega podjetja ter na odnos poslovnih partnerjev in posojilodajalcev do podjetja.

Dostopnost do zunanjega financiranja

Po mnenju MSP se je dostopnost zunanjega financiranja poslabšala pri vseh instrumentih. Merjena v neto izrazu se je najbolj poslabšala na bančnem posojilu (-56% točk), komercialnih kreditih (-34% točk) in prekoračitvi na tekočem računu (-25% točk).

Slika 5: Sprememba dostopnosti do zunanjega financiranja MSP

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje.

MSP v 2012 ocenjujejo dostopnost do zunanjega financiranja bistveno slabše kot v letu 2011. Dostopnost se je najbolj poslabšala pri bančnih posojilih, nekaj manj pa pri prekoračitvah na tekočem računu in komercialnih kreditih.

Po dejavnosti izstopata **industrija**, ki veliko bolje od povprečja ocenjuje dostopnost in **gradbeništvo**, ki pa jo ocenjuje veliko slabše od povprečja.

Velika podjetja so odgovarjala podobno, predvsem pri bančnem posojilu (neto poslabšanje za 55% točk), pri ostalih dejavnikih pa je bilo po njihovem mnenju poslabšanje manjše, kot so to menila MSP.

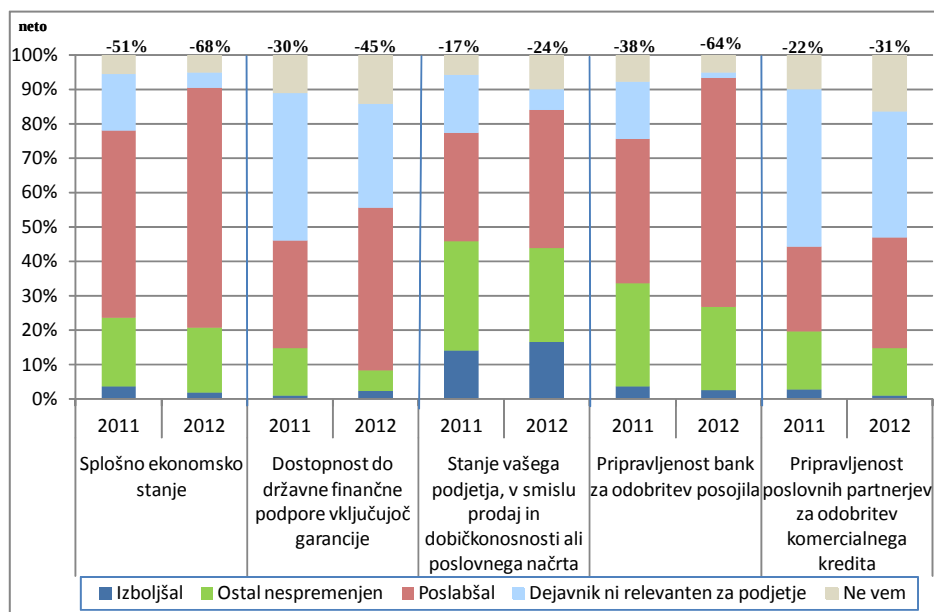
V **evroobmočju** podjetja na splošno ocenjujejo stanje bolj pozitivno. Manjše število podjetij je izbralo, da se je situacija v zadnjih 6 mesecih poslabšala, prav tako ni bistvene razlike med poslabšanjem pri bančnem posojilu (neto 22% točk) in prekoračitvijo na tekočem računu (neto 23% točk).

Dejavniki, ki vplivajo na zunanje financiranje

MSP najmanj negativno ocenjujejo dejavnike, ki so neposredno povezani z njihovim poslovanjem. Tako jih 50% meni, da sta lastni kapital podjetja in kreditna zgodovina v 2012 ostala nespremenjena, medtem ko se je dejavnik stanje podjetja (v smislu dobičkonosnosti) v letu 2012 poslabšal za manj kot so se poslabšali ostali dejavniki.

Precej slabše MSP ocenjujejo splošno ekonomsko stanje, banke, državo in poslovne partnerje, kjer se je po mnenju večine vprašanih situacija zelo poslabšala. Za MSP se je najbolj poslabšalo splošno ekonomsko stanje (68 %), pripravljenost bank za odobritev posojila (64 %), sledi dostopnost do državne finančne podpore (45 %) in pripravljenost poslovnih partnerjev za odobritev komercialnega kredita (31 %).

Slika 6: Vpliv različnih dejavnikov na dostopnost do zunanjega financiranja MSP

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje.

Gradbeništvo slabše ocenjuje posamezne dejavnike kot preostale dejavnosti. Posebej se to kaže pri dejavniku lastnega kapitala, ki ga preostale tri dejavnosti ocenjujejo neto pozitivno (storitve in trgovine 12% točk) oziroma nevtrarno (industrija), medtem ko ga gradbeništvo izrazito negativno (47% točk). Izpostaviti velja še **trgovino**, ki nadpovprečno slabo ocenjuje stanje podjetja v smislu prodaja in dobičkonosnosti ali poslovnega načrta (42% točk).

Stanje je za **velika podjetja** podobno kot za MSP. Presenetljivo je, da so velika podjetja v anketi 2012 v povprečju slabše ocenjevala dejavnike dostopnosti do financiranja kot so jih MSP. V anketi 2011 so velika podjetja stanje ocenjevala veliko boljše kot MSP.

V **evroobmočju** je situacija podobna kot v Sloveniji. Tudi podjetja v evroobmočju so dejavnike dostopnosti do financiranja od aprila do septembra 2012 ocenila slabše kot v predhodnem obdobju (oktober–marec 2012).

Vložene zahteve za financiranje in njihova uspešnost

V 2012⁹ se je število vloženih zahtev znižalo, razen za drugo zunanje financiranje¹⁰. Najbolj se je znižalo število vlog (povpraševanje) za komercialne kredite (za 8% točk), prekoračitev na tekočem računu (za 5% točk) in bančno posojilo (za 4% točke).

Tabela 6: Vložene zahteve za posamezne vire financiranja MSP v 2011 in 2012.

Vložena zahteva	2011	2012
Bančno posojilo	46%	42%
Prekoračitev na tekočem računu	29%	24%
Komercialni kredit	15%	7%
Drugo zunanje financiranje	15%	15%

Vir: Anketa in preračun BS.

Po podatkih bank iz **ankete bank** se je v prvi polovici 2012 obseg povpraševanja po posojilih podjetij skrčil za 15 %.

Velika podjetja so v 2012 povečala število vloženih vlog za bančna posojila (iz 56 % v 2011 na 59 % v 2012), število vlog za drugo zunanje financiranje je ostalo nespremenjeno (22 %), medtem ko se je število vlog za prekoračitev na tekočem računu in komercialnih kreditih znižalo, oboje za okoli 13% točk.

MSP v **dejavnosti** industrija in storitve manj povprašujejo po bančnem posojilu, kot v preostalih dejavnostih. Za prekoračitev na tekočem računu bolj od povprečja zaprosijo v dejavnosti gradbeništvo (30 %), manj od povprečja pa v dejavnosti trgovine (15 %). Komercialni krediti se bolj uporabljajo v dejavnostih trgovine in storitev, medtem ko so med industrijskimi in gradbenimi podjetji skoraj neuporabljeni. Drugo zunanje financiranje je bolj pomembno v dejavnostih industrije in gradbeništva.

Tabela 7: Vložene zahteve za posamezne vire financiranja v 2012.

Vložena zahteva 2012	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Bančno posojilo	39%	54%	52%	35%	42%
Prekoračitev na tekočem računu	22%	30%	15%	28%	24%
Komercialni kredit	2%	1%	8%	13%	7%
Drugo zunanje financiranje	19%	18%	12%	12%	15%

Na področju **evroobmočja** je za bančno posojilo zaprosilo 24 %, za prekoračitev na tekočem računu 21 %, za komercialne kredite 14 % in za drugo zunanje financiranje pa 11 % MSP. Poglavitni razlog zakaj podjetje ne zaprosi za zunanji vir financiranja je, tako kot v primeru Slovenije, v zadostnih notranjih virih, prav tako pa jih le malo podjetij zahteve ni vložilo zaradi možne zavrnitve (okoli 6 %).

⁹ Vprašalnik v 2012 smo spremenili. Zaradi primerljivosti z 2011 smo podatek o vloženih zahtevah preračunali na celotno populacijo.

¹⁰ Drugo zunanje financiranje vključuje ostalo zunanje financiranje (drugih posojilodajalcev, lizing, itd.).

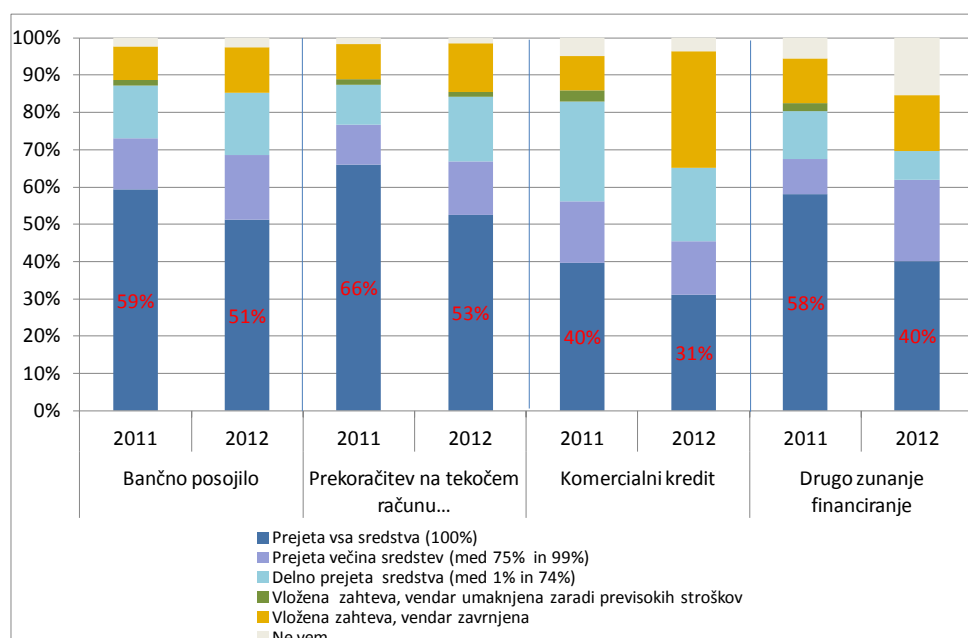
Uspešnost vloženih zahtev

Uspešnost vloženih zahtev je v 2012 nižja kot je bila v 2011. To velja tako za celotno uspešnost (podjetje dobi vsaj del sredstev), kot za popolno uspešnost (podjetje dobi vsa sredstva). Zavrnitev vlog se je povečala za vse vire financiranja, posebej izrazito za komercialne kredite.

Popolna uspešnost se je najmanj znižala pri bančnem posojilu (8% točk), sledil je padec pri komercialnih kreditih (9% točk), prekoračitvi na tekočem računu (13% točk) in drugem zunanjem financiranju (18% točk). Poslabšala se je tudi **celotna uspešnost**, poglavitni razlog je v tem, da se je v 2012 zelo znižalo število podjetij, ki so dobila vsa sredstva, medtem ko se je število podjetij, ki so dobila vsaj del sredstev, povečalo za manj kot je bil padec pri popolni uspešnosti. To ne velja za komercialne kredite, kjer se je uspešnost znižala v vseh kategorijah.

V 2012 glede na 2011 se je število zavrnenih vlog povečalo pri vseh virih financiranja, najbolj za komercialne kredite (22% točk). Na preostalih virih financiranja se je število zavrnenih vlog povišalo za 3% točke.

Slika 7: Uspešnost vloženih zahtev (MSP)

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje za posamezen vir financiranja.

Industrijska MSP so najbolj uspešna pri pridobitvi bančnih sredstev; 71 % industrijskih MSP je dobilo celotno zahtevano posojilo, medtem ko je na prekoračitvi tekočega računa ta uspešnost 67 %. Podjetja v preostalih treh dejavnostih so manj uspešna – celotno zahtevano posojilo oziroma prekoračitev na tekočem računu je dobilo okoli 44 %.

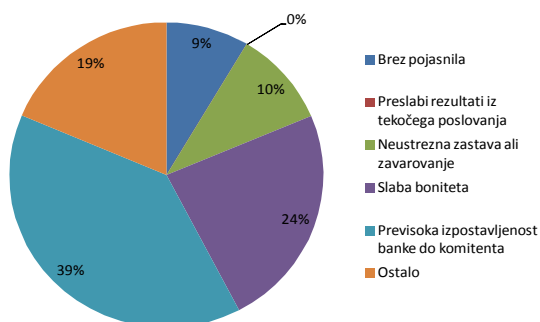
Največ zavrnenih vlog za bančno posojilo je v gradbeništvu (26 %) in storitvah (15 %), medtem ko je največ zavrnenih vlog za prekoračitev na tekočem računu v trgovini (25 %), gradbeništvu (19 %) in storitvah (16 %).

V 2012 v primerjavi z 2011 se je za **velika podjetja** popolna uspešnost pri pridobitvi sredstev znižala pri vseh virih financiranja, razen za prekoračitev na tekočem računu, kjer se je povečala. Uspešnost pri bančnem posojilu se je znižala iz 65 % v 2011 na 44 % v 2012, pri prekoračitvi tekočega računa pa se je povečala iz 75 % na 87 %. Pri velikih podjetjih je bilo v 2012 na bančnem posojilu zavrnenih več vlog (7 %) kot pa v 2011 (2 %).

V **evroobmočju** je v proučevanem obdobju popolna uspešnost zunanjega financiranja veliko boljša kot v Sloveniji. Tako je popolna uspešnost vlog za bančna posojila in za komercialni kredit 61 %, za prekoračitev na tekočem računu 54 % in za drugo zunanje financiranje 74 %. Število zavrženih vlog za bančno posojilo in prekoračitev na tekočem računu pa se je iz 10 % povečalo na okoli 14 %.

MSP so kot najpomembnejši razlog za zavrnitve vlog navedla preveliko izpostavljenost banke do komitenta (39 %) in slabo boniteto (24 %).

Slika 8: Razlogi za zavrnitev prošnje

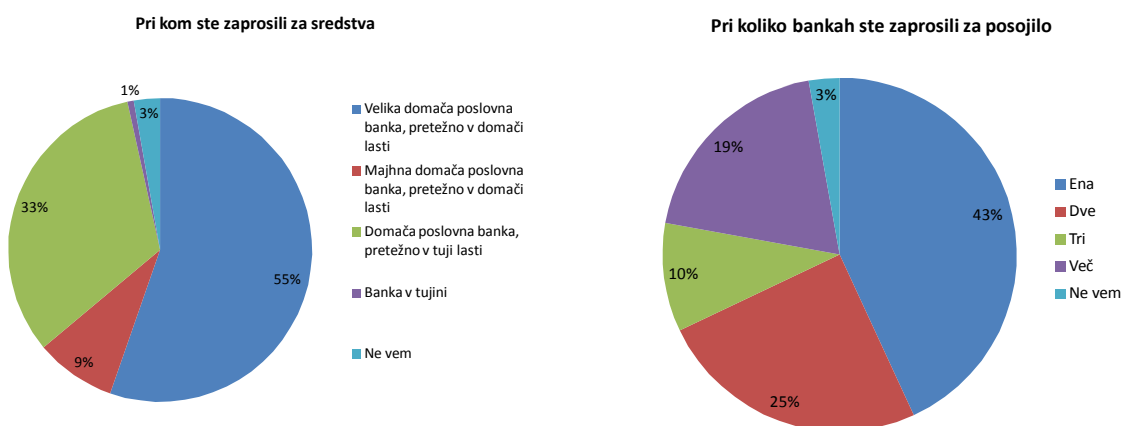

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje.

Po podatkih iz **ankete bank**¹¹ so bili razlogi zavračanja vlog: slaba boniteta komitenta (31 %), nestrinjanje stranke s pogoji (30 %), neustrezno zavarovanje (12 %), drugo (11 %), neperspektiven projekt (8 %), previsoka izpostavljenost do komitenta (6 %) in kreditna nesposobnost komitenta (3 %).

Večina MSP se je zadolžilo pri velikih domačih bankah (55 %) in pri domačih bankah v tuji lasti (33 %)¹². Po podatkih iz **ankete bank** so se podjetja v prvi polovici 2012 zadolževala pri velikih domačih bankah (56 %), majhnih domačih bankah (8 %) in bankah v večinski tuji lasti (36 %). Največ MSP je za sredstva zaprosilo pri eni banki (43 %), pri dveh 25 %, pri treh 10 %, medtem ko je pri več kot treh zaprosilo 19 % podjetij.

Slika 9: Institucije, kjer so podjetja zaprosila za sredstva in število institucij

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje v bančnem sistemu.

¹¹ V tem primeru ne moremo primerjati rezultatov, ker v anketi podjetij o razlogih za financiranje sprašujemo v dveh vprašanjih (6 in 12).

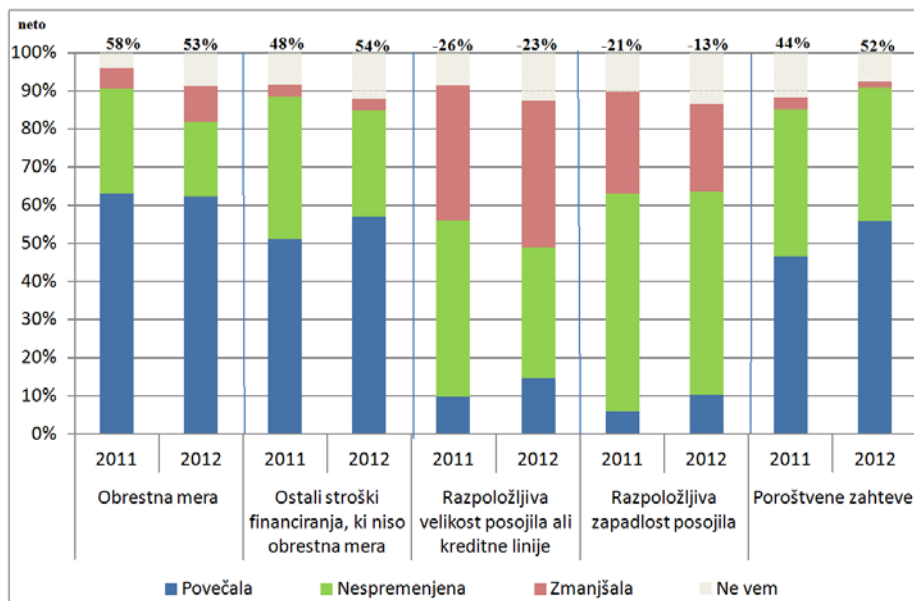
¹² Definicija bank je enaka tisti, ki jo uporablja FST v anketi bank.

Pogoji financiranja

Pogoje financiranja razdelimo na cenovne (obrestna mera in ostali stroški), ter necenovne (velikost posojila, poroštva, ročnost). Na vprašanje so odgovarjala podjetja, ki so za sredstva zaprosila v bančnem sistemu.

Večina MSP meni, da so se v 2012 cenovni pogoji zunanjega financiranja poslabšali, medtem ko so bila glede necenovnih pogojev mnenja deljena. Tako jih večina meni, da je zapadlost posojila ostala nespremenjena, velikost posojila se je zmanjšala, medtem ko so se poroštvene zahteve povečale.

Slika 10: Pogoji financiranja za MSP

Vir: Anketa BS. MSP, ki so vložila vlogo za financiranje v bančnem sistemu.

Industrijska MSP imajo najboljše pogoje, saj najmanj negativno ocenjujejo stanje na področju financiranja. Zanimivo je, da je neto najmanj gradbenih MSP ocenilo, da so se obrestne mere povečale v 2012 (36 %), medtem ko so vsa ostale dejavnosti ocenile, da so se obrestne mere povišale za več (industrijska 54 %, trgovina 52 %, storitve 62 %).

Velika podjetja so tako kot MSP poročala o poslabšanju cenovnih in necenovnih pogojev v 2012. Vendar za razliko od MSP, velika podjetja ocenjujejo da so se pogoji poslabšali prav na vseh instrumentih. Tako je v letu 2011 večina podjetij (neto 61% točk) menilo da se je obrestna mera povišala, v 2012 pa že 81 % podjetij. Zelo podobno velja za ostale dejavnike, razen za ostalo, ki je po mnenju velikih podjetij v 2012 ostal nespremenjen.

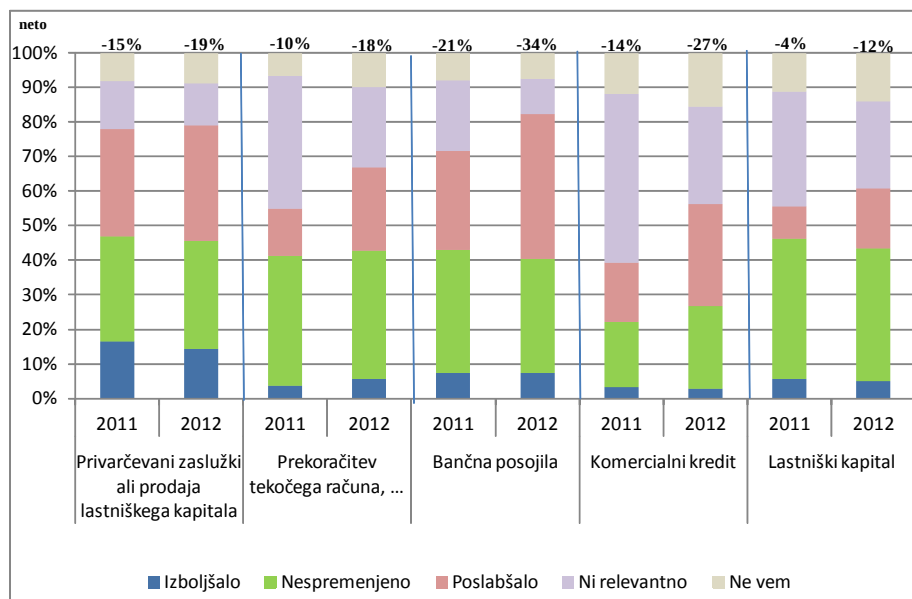
V **evroobmočju** so bili za MSP poročani podobni rezultati kot v Sloveniji. V tekočem obdobju (april–september 2012) je manj podjetij poročalo, da se je obrestna mera povečala v primerjavi s predhodnim obdobjem (oktober 2011 - marec 2012), medtem ko so se ostali stroški financiranja povišali. Podobno velja za ostale dejavnike: velikost posojila se je znižala, poroštvene zahteve so se povečale ostale zahteve pa so se malo znižale.

Pričakovanja glede dostopnost do zunanjega financiranja

Tudi v 2013 podjetja pričakujejo poslabšanje dostopnosti vseh oblik financiranja. Največje poslabšanje predvidevajo za bančna posojila (neto 34% točk), komercialne kredite (27% točk), privarčevane zasluške (19% točk), prekoračitve tekočega računa (18% točk) in lastniški kapital (12% točk).

V primerjavi z vprašalnikom 2011 so MSP v 2012 bolj pesimistična, saj je neto poslabšanje višje pri vseh dejavnikih.

Slika 11: Pričakovanja glede financiranja MSP

Vir: Anketa BS.

Po dejavnostih so odgovori podobni, izstopa **gradbeništvo**, ki v naslednjem letu dostopnost do financiranja ocenjuje veliko bolj negativno kot MSP v preostalih panogah.

V 2013 tudi **velika podjetja** pričakujejo poslabšanje dostopnosti do financiranja za vse dejavnike.

Tudi v **evroobmočju** podjetja pričakujejo poslabšanje razmer v obdobju od oktobra 2012 do marca 2013. Najslabše ocenjujejo dostopnost do bančnih virov (bančno posojilo neto 15% točk, prekoračitev tekočega računa 13%), sledi dostopnost do komercialnih kreditov (11% točk) in notranji viri (10% točk).

Poročilo o izvedbi raziskave

Definicija vzorčnega načrta/okvira

Za anketo smo potrebovali reprezentativni vzorec po **velikosti podjetja in dejavnosti podjetja**. Pri tem se velikost podjetja določi s številom zaposlenih:

1. **Mikro podjetja** – od 1 do 9 zaposlenih (direktorja oz. lastnika ne štejemo med zaposlene),
2. **Mala podjetja** - od 10 do 49 zaposlenih,
3. **Srednja podjetja** - od 50 do 249 zaposlenih in
4. **Velika podjetja** - nad 250 zaposlenih.

Dejavnost pa se deli na:

1. **Industrija** – vključuje rudarstvo (B), predelovalne dejavnosti (C), oskrba z električno energijo, plinom in paro (D) in oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki... (E),
2. **Gradbeništvo** (F),
3. **Trgovina** (G) in
4. **Storitve** - vključujejo gostinstvo (I), promet in skladiščenje (H), informacijske in komunikacijske dejavnosti (J), poslovanje z nepremičninami (L), strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (M), druge raznovrstne poslovne dejavnosti (N), kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti (R) in druge dejavnosti (S).

V vzorec tako ne vključujemo:

1. **preostalih dejavnosti** (kmetijstvo, lov, gozdarstvo ribištvo (A), finančne in zavarovalniške dejavnosti (K), dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti (O), izobraževanje (P), zdravstvo in socialno varstvo (Q), dejavnost gospodinjstev...(T) in dejavnost eksteritorialnih organizacij (U)),
2. **neprofitnih institucij, ki služijo gospodinjstvom in**
3. **podjetij brez zaposlenih**, pri tem direktorja oz. lastnika ne štejemo med zaposlene.

Vzorec so pripravili na SURS. Enot v okviru stratumu so bile izbrane slučajno. Pri izbiri enot v vzorec smo definirali še dve pravili:

1. Najmanjše število enot v stratumu je 30; če je število enot vseh enot v okviru manj kot 30 se v vzorec vključi vse enote.
2. Število zaposlenih pri mikro podjetjih mora biti večje od 2. S tem smo izločili res najmanjša podjetja, samozaposlene preko s.p. jev itd.

Izbran vzorec je prikazan v spodnji tabeli.

Tabela 8: Vzorec po velikost in dejavnost podjetij.

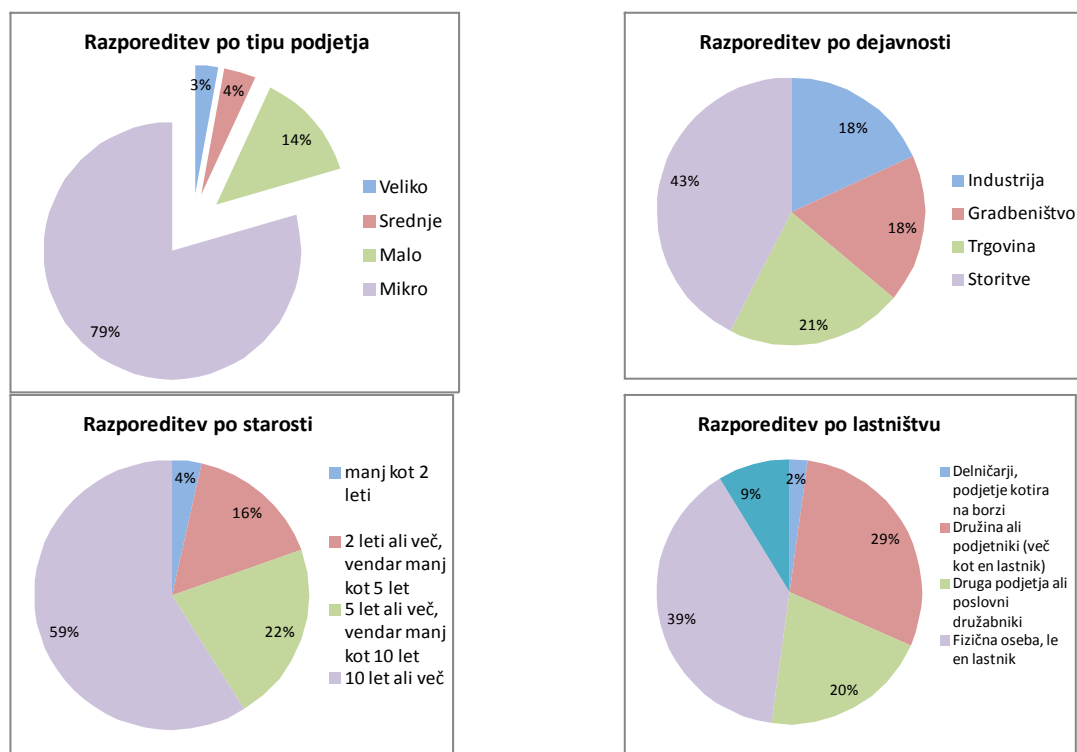
Vzorec (št. enot)	Veliko	Srednje	Malo	Mikro	Skupaj
Industrija	30	46	122	433	631
Gradbeništvo	11	30	82	499	622
Trgovina	30	30	96	582	738
Storitve	30	30	174	1238	1472
Skupaj	101	136	474	2752	3463

Vir: BS

Dobljene rezultate smo preračunali na populacijske vrednosti z obratno vrednostjo verjetnosti izbora v vzorec, s tem **da predpostavljamo da se ne-odgovor ne razlikuje bistveno od odgovora**.

V grafikonu 1 je prikazana deskriptivna statistika vzorca; pri prikazu smo upoštevali tip podjetja, dejavnost, starost in lastništvo.

Slika 12: Deskriptivna statistika vzorca

Vir: BS

Odgovori podjetij

Podjetja so anketo večinoma izpolnila v dogovorjenem času za izpolnjevanje (do 16. 11.); zaradi ponovnega poziva smo anketo podaljšali do 28. 11. V tem času so lahko anketo izpolnjevali tudi drugi reševalci (po roku jih je tako anketo izpolnilo še 59 reševalcev). Skupno je odgovorilo 483 podjetij, od tega je na spletu odgovorilo 369 podjetij, 114 podjetij pa je odgovorilo na papirju.

Skupni odgovor podjetij je bil v 2012 (16 %) slabši kot v 2011 (34 %). Razlog je v drugačni izbiri vzorca, saj smo v 2012 vključili več mikro podjetij. Če mikro podjetij ne upoštevamo, je odziv v 2012 le malo slabši od odziva v 2011. Tako je bila v 2012 stopnja odgovora velikih, srednjih in malih podjetij 31 %. Podrobnejši podatki so prikazani v tabeli 1.

Tabela 9: Stopnja odgovora v 2011 in 2012 glede na velikost in dejavnost podjetij.

Stopnja odgovora po velikosti podjetja

St. odgovora	2011	2012
Veliko	49%	55%
Srednje	42%	46%
Malo	31%	26%
Mikro	32%	9%
Skupaj	34%	16%

Stopnja odgovora po dejavnosti

St. odgovora	2011	2012
Industrija	37%	17%
Gradbeništvo	22%	15%
Trgovina	36%	15%
Storitve	33%	16%
Skupaj	34%	16%

Vir: BS

BANKA SLOVENIJE
EVROSISTEM

Priloga 2:

**Vprašalnik o dostopnosti finančnih virov za podjetja
November 2012**

Vaše podjetje je bilo izbrano za sodelovanje v anketi o financiranju podjetij. Anketo izvajamo za potrebe Banke Slovenije in je podobna tisti, ki jo izvajata Evropska komisija in Evropska centralna banka, vendar jo Banka Slovenije izvaja v Sloveniji na večjem vzorcu.

Rezultati ankete bodo Banki Slovenije v pomoč pri razumevanju stanja na posojilnem trgu oziroma na področju financiranja podjetij in tudi pri oblikovanju politike v pristojnosti Banke Slovenije ter sooblikovanju monetarne politike Evropske centralne banke.

Individualni podatki o izpolnjevalcu in podjetju bodo strogo varovani v skladu z veljavno zakonodajo. Tovrstni podatki bodo dostopni izključno pooblaščenim osebam v Banki Slovenije. Rezultati analiz, ki jih bomo objavili v javnosti, bodo vsebovali le agregatne statistike, ki ne dopuščajo identifikacije individualnih odgovorov na posamezna vprašanja ali sklope vprašanj.

**Prosimo, da anketo izpolnite do 16. novembra 2012.
Za sodelovanje se vam vnaprej zahvaljujemo!**

Kontaktna oseba:

Uroš Geršak
E-pošta: anketa.dvp@bsi.si
Tel: (01) 47 19 315

O anketi

Spletna anketa

Prosimo vas, da anketo izpolnite na spletni strani Banke Slovenije. Navodila za prijavo so na hrbtni strani dopisa (priloga 1). Glede na vaše odgovore vas bo program vodil po vprašanjih. Ko odgovorite na vsa vprašanja pritisnite gumb Oddaj anketo.

Opozorilo: Priložena pisna anketa je enaka spletni anketi, vendar je zaradi vejitev spletna anketa bolj razdrobljena.

Ročno izpolnjevanje ankete

V kolikor ankete ne želite izpolniti na spletni strani, izpolnite priloženo anketo in jo prosimo pošljite na naš naslov. Pri tem ne pozabite na koncu ankete navesti ime podjetja za katerega anketo izpolnujete, saj lahko le tako izpolnjeno anketo uporabimo pri analizi. Pojasnila določenih pojmov so priložena, najdete jih na drugi strani tega dokumenta (priloga 2).

Pri ročnem izpolnjevanju bodite pozorni

Vprašalnik vas vodi po vprašanjih glede na vaš odgovor. Pri določenih vprašanjih so z obrobjenim besedilom zapisani pogoji in navodila za nadaljnje izpolnjevanje ankete. Prosimo, da natančno preberete pogoje in sledite navodilom.

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Pojasnila

Splošne informacije o stanju v podjetju

1) **Hčerinske družbe ali podružnice** so vsa podjetja pod nadzorom matičnih podjetij, ki imajo v lasti večino ali celotni delež teh podjetij.

2) Med zaposlene štejemo:

- delavce s polovičnim delovnim časom in
- delavce s polnim delovnim časom.

Med zaposlene ne štejemo:

- ustanoviteljev in lastnikov podjetja,
- družinskih članov, ki za svoje delo ne prejemajo plačila,
- zunanjih pogodbenih izvajalcev in
- delavcev, ki delajo manj kot 12 ur tedensko.

3) **Poslovni angeli** so individualni investitorji, ki zagotavljajo kapital in/ali "know-how" mladim inovativnim podjetjem.

Prosimo, da izberite najustreznejšo možnost, s tem da pri izbiri odgovora upoštevate lastnike, ki imajo večinski delež v podjetju.

4) **Dostopnost do financiranja** vključuje financiranje podjetja, na primer z bančnimi posojili, komercialnimi krediti, lastniškim kapitalom, dolžniškimi vrednostnimi papirji, ostalim zunanjim financiranjem.

Predpisi zajemajo nacionalno in evropske zakonodaje, industrijske in druge predpise.

Financiranje podjetja

5) **Zunanji viri financiranja** so viri, ki jih podjetje pridobi pri drugih institucijah. Sem štejemo posojila, subvencije, lastniški kapital, dolžniški kapital, lizing, faktoring,...

7) **Privarčevan zaslužek ali prodaja sredstev**: notranji viri podjetja v gotovini, gotovina iz varčevanja, zadržani dobički, prodaja sredstev.

Subvencija ali subvencionirana bančna posojila: vključuje podporo iz javnih sredstev v obliki garancij, znižane obrestne mere za posojilo in podobno.

Prekoračitve na tekočem računu: negativno stanje na bančnem računu z ali brez posebne kazni.

Kreditna linija: vnaprej urejeno posojilo, ki se črpa v celoti ali deloma, kadarkoli ali z omejenim vnaprejšnjim opozorilom.

Bančno posojilo: novo ali obnovljeno; brez prekoračitev na računih in kreditnih linij.

Komercialni kredit: nakup blaga ali storitev od drugega podjetja brez takojšnjega plačila.

Ostala posojila: npr. posojila od povezanih podjetij ali lastnikov, brez komercialnih kreditov; od svojcev ali prijateljev.

Lizing: pridobitev pravice do uporabe fiksnega sredstva (npr. avtomobila ali stroja) v zameno za redna plačila, a brez takojšnje lastniške pravice.

Faktoring: prodajanje računov oziroma faktur drugemu podjetju. To podjetje s terjatvami prevzame njihovo izterjavo.

Lastniški kapital: Kotirajoče in nekotirajoče delnice ali druge oblike lastniškega kapitala zagotovljenega s strani lastnika samega ali zunanjega investitorja.

8) **Bančno posojilo**: novo ali obnovljeno; brez prekoračitev na računih in kreditnih linij.

Drugo: posojilo povezanega podjetja ali lastnikov, posojilo družine in prijateljev, lizing, faktoring, subvencije, itd.

13) **Velika domača poslovna banka, pretežno v domači lasti**: Nova Ljubljanska banka, Nova kreditna banka Maribor, Banka Celje, Abanka Vipava, Gorenjska banka, SID banka.

Majhna domača poslovna banka, pretežno v domači lasti: Poštna banka Slovenije, Probanka, deželna banka Slovenije, Factor banka, KD banka, Delavska hranilnica, Hranilnica LON, Hranilnica in posojilnica Vipava.

Domača poslovna banka, pretežno v tuji lasti: SKB banka, Banka Koper, Unicredit banka, Raiffeisen banka, Banka Volksbank, Hypo Alpe-Adria-bank, BKS bank AG, Zveza bank, Bawag, Banka Sparkasse, RCI Banque Société Anonyme.

Prosimo, da izberete institucijo, kjer ste dobili največ sredstev.

15) **Ostali stroški financiranja, ki niso obrestna mera**: stroški, pristojbine, provizije.

Poroštvene zahteve: jamstvo dano s strani posojilojemalca posojilodajalcu.

Ostalo, npr. posojilne klavzule: dogovor ali pogodbeno določba, s katerimi posojilojemalec jamči izpolnitev pogodbenih obveznosti; zahtevane garancije, zahtevane informacije, čas potreben za odobritev posojila.

16) **Drugo**: posojilo povezanega podjetja ali lastnikov, posojilo družine in prijateljev, lizing ali faktoring, prejeta podpora.

Prihodnja rast in ovire pri rasti

18) **Privarčevani zaslužki ali prodaja lastniškega kapitala**: notranji viri financiranja podjetja.

Bančna posojila: nova ali obnovljena; brez prekoračitev bančnih računov in kreditnih linij.

Ostalo: posojilo povezanega podjetja ali lastnikov, posojilo družine in prijateljev, lizing ali faktoring, prejeta podpora.

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Splošne informacije o stanju v podjetju

1) Kako bi opredelili vaše podjetje? *Prosimo, da izberete najustreznejšo možnost.*

- ☐ Hčerinska družba ali podružnica
- ☐ Samostojno profitno podjetje, ki sprejema neodvisne finančne odločitve
- ☐ Neprofitno podjetje (zavod, agencija ...)
- ☐ Ne vem

2) Koliko ljudi trenutno zaposluje vaše podjetje na vseh lokacijah v Sloveniji?

- ☐ Ni zaposlenih (direktor/lastnik ne šteje med zaposlene)
- ☐ Od 1 do 9 zaposlenih
- ☐ Od 10 do 49 zaposlenih
- ☐ Od 50 do 249 zaposlenih
- ☐ Več kot 250 zaposlenih
- ☐ Ne vem / ni podatka

3) Kdo so lastniki vašega podjetja? *Prosimo, da izberite najustreznejšo možnost, s tem da pri izbiri odgovora upoštevate lastnike, ki imajo večinski delež v podjetju.*

- ☐ Delničarji, podjetje kotira na borzi
- ☐ Družina ali podjetniki (več kot en lastnik)
- ☐ Druga podjetja ali poslovni družabniki
- ☐ Družbe s tveganim kapitalom ali poslovni angeli
- ☐ Fizična oseba, le en lastnik
- ☐ Ostali
- ☐ Ne vem

4) Prosimo, da izberete vpliv naštetih dejavnikov na vaše poslovanje.

<i>Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.</i>	Zelo omejuje poslovanje	Delno omejuje poslovanje	Nevtrajno vpliva na poslovanje	Ne omejuje poslovanja	Ne vem
Iskanje strank	☐	☐	☐	☐	☐
Konkurenca	☐	☐	☐	☐	☐
Dostopnost do financiranja	☐	☐	☐	☐	☐
Stroški proizvodnje ali dela	☐	☐	☐	☐	☐
Dostopnost kvalificiranega osebja ali izkušenih menedžerjev	☐	☐	☐	☐	☐
Predpisi	☐	☐	☐	☐	☐
Plačilna nedisciplina	☐	☐	☐	☐	☐
Ostalo	☐	☐	☐	☐	☐

Financiranje podjetja

V tem delu vprašalnika sprašujemo o virih financiranja podjetja. Nekateri viri financiranja so redkejši in če jih vaše podjetje ne uporablja, odgovorite, da tovrstni viri niso relevantni za vaše podjetje.

5) Ali ste v letu 2012 zaprosili za zunanje vire financiranja?

- ☐ Da
- ☐ Ne

Če ste izbrali Da, se pomaknite na vprašanje 7. Drugače nadaljujte z vprašanjem 6.

6) Kaj je bil poglavitni razlog, da niste zaprosili za zunanje financiranje? *Prosimo, da izberete najustreznejšo možnost.*

- ☐ Imamo dovolj notranjih virov (privarčevani zaslužek, prodana sredstva).
- ☐ Investicijski projekt je bil odložen.
- ☐ Zaradi možne zavrnitve prošnje za zunanje financiranje.
- ☐ Postopek za odobritev zunanjega financiranja preveč kompleksen.
- ☐ Stroški financiranja so previsoki.
- ☐ Zahteve bank po zavarovanju posojila so bile nesprejemljive.
- ☐ Podjetje je bilo dokapitalizirano.
- ☐ Ostalo

Če ste odgovarjali na vprašanje 6, nadaljujte z vprašanjem 18.

7) Za financiranje tekočega poslovanja ali drugih projektov in investicij, lahko uporabite notranje ali zunanje vire financiranja. Označite ali ste v letu 2012 uporabljali našete vire financiranja.

<i>Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.</i>	Uporabljen v tekočem letu	Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	Ne vem
Privarčevani zaslužek, prodaja sredstev	☐	☐	☐	☐
Subvencija ali subvencionirana bančna posojila	☐	☐	☐	☐
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐
Bančno posojilo	☐	☐	☐	☐
Komercialni kredit	☐	☐	☐	☐
Ostala posojila	☐	☐	☐	☐
Lizing, odkup kratkoročnih terjatev, faktoring	☐	☐	☐	☐
Izdani dolžniški papirji	☐	☐	☐	☐
Podrejeno posojilo, sindicirano posojilo ali podoben finančni instrument	☐	☐	☐	☐
Lastniški kapital	☐	☐	☐	☐

8) V letu 2012 ste uporabili zunanje vire financiranja. Označite kako so se v tem obdobju vaše potrebe po tovrstnem financiranju spremenile.

<i>Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.</i>	Povečale	Ostale nespremenjene	Zmanjšale	Ni relevantno	Ne vem
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐	☐
Bančno posojilo	☐	☐	☐	☐	☐
Komercialni kredit	☐	☐	☐	☐	☐
Lastniški kapital	☐	☐	☐	☐	☐
Izdani dolžniški papirji	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo	☐	☐	☐	☐	☐

9) Kaj je (bili) poglavitni namen uporabe sredstev? *Prosimo, da izberete najustreznejšo možnost.*

- ☐ Investicije
- ☐ Tekoče poslovanje
- ☐ Prestrukturiranje dolga
- ☐ Raziskave in razvoj
- ☐ Širitev na drug trg (domač ali tuj)
- ☐ Ostalo

10) Označite, za katero izmed naslednjih oblik financiranja ste v letu 2012 vložili zahtevo.

<i>Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.</i>	Vložena zahteva	Zahteva ni bila vložena zaradi možne zavrnitve	Zahteva ni bila vložena zaradi zadostnih notranjih virov	Zahteva ni bila vložena zaradi drugih razlogov	Ne vem
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐	☐
Bančno posojilo (novo ali obnovljeno)	☐	☐	☐	☐	☐
Komercialni kredit	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo zunanje financiranje	☐	☐	☐	☐	☐

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

11) Označite, kolikšen delež zahtevanih sredstev ste prejeli v letu 2012 za posamezno vrsto financiranja.

Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici, kjer je bila zahteva vložena.	Prejela vsa sredstva	Prejela večina sredstev (med 75% in 99%)	Delno prejela sredstva (med 1% in 74%)	Vložena zahteva, vendar umaknjena zaradi previsokih stroškov	Vložena zahteva, vendar zavrnjena	Ne vem
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bančno posojilo (novo ali obnovljeno)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Komerčni kredit	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo zunanje financiranje	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Če ste vsaj enkrat izbrali polje »Vložena zahteva, vendar zavrnjena«, nadaljujte z vprašanjem 12. Če tega polja niste izbrali, se premaknite na vprašanje 13.

12) Razlog za zavrnitev prošnje je bil: Prosimo, da izberete najustreznejšo možnost

☐ Brez pojasnila
☐ Preslabi rezultati iz tekočega poslovanja
☐ Neustrezna zastava ali zavarovanje
☐ Slaba boniteta
☐ Neperspektiven projekt
☐ Previsoka izpostavljenost banke do komitentov
☐ Ostalo

13) Pri kateri instituciji ste v letu 2012 pridobili (zaposlili za) zunanje financiranje? Prosimo, da izberete institucijo, kjer ste dobili največ sredstev.

☐ Velika domača poslovna banka, pretežno v domači lasti
☐ Majhna domača poslovna banka, pretežno v domači lasti
☐ Domača poslovna banka, pretežno v tuji lasti
☐ Banka v tujini
☐ Lizing podjetje
☐ Drugo podjetje
☐ Sredstva smo pridobili v tujini
☐ Ostalo

Na vprašanj 14 in 15 odgovarjate, če ste na vprašanje 10* izbrali »vložitev zahteve« za: »Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah« ali »Bančno posojilo (novo ali obnovljeno)«. V primeru, da na vprašanje 10 niste odgovorili z nobeno izmed omenjenih možnosti, nadaljujte z vprašanjem 16.

14) Pri koliko bankah ste zaposlili za posojilo?

☐ Ena
☐ Dve
☐ Tri
☐ Več
☐ Ne vem

15) Kako so se pogoji financiranja za vaše podjetje spremenili v letu 2012?

Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.	Se je povečala s strani bank	Ostala nespremenjena	Se je zmanjšala s strani bank	Ne vem
Cenovni pogoji in zahteve				
Obrestna mera	☐	☐	☐	☐
Ostali stroški financiranja, ki niso obrestna mera	☐	☐	☐	☐
Ne-cenovni pogoji in zahteve				
Razpoložljiva velikost posojila ali kreditne linije	☐	☐	☐	☐
Razpoložljiva zapadlost posojila	☐	☐	☐	☐
Poročene zahteve	☐	☐	☐	☐
Ostalo	☐	☐	☐	☐

* 10) Označite, za katero izmed naslednjih oblik financiranja ste v letu 2012 vložili zahtevo.

4

16) Za vsako izmed naslednjih oblik financiranja označite, kako se je njihova dostopnost spremenila v tekočem letu:

Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.	Izboljšala	Ostala nespremenjena	Poslabšala	Ni relevantno	Ne vem
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐	☐
Bančno posojilo	☐	☐	☐	☐	☐
Komerčni kredit	☐	☐	☐	☐	☐
Lastniški kapital	☐	☐	☐	☐	☐
Izdani dolžniški papirji	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo	☐	☐	☐	☐	☐

17) Dostopnost zunanjega financiranja je odvisna od različnih dejavnikov, ki so deloma odvisni od splošnega gospodarskega stanja, stanja vašega podjetja ter odnosa posojilodajalcev. Za vsakega izmed naslednjih dejavnikov označite, kako se je njihovo stanje spremenilo v letu 2012:

Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.	Izboljšal	Ostal nespremenjen	Poslabšal	Ni relevantno	Ne vem
Splošno ekonomsko stanje, kolikor vpliva na dostopnost do zunanjega financiranja	☐	☐	☐	☐	☐
Dostopnost do državne finančne podpore vključujoč garancije	☐	☐	☐	☐	☐
Stanje vašega podjetja, v smislu prodaj in dobičkonosnosti ali poslovnega načrta, kolikor vpliva na dostopnost do zunanjega financiranja za vas	☐	☐	☐	☐	☐
Lastni kapital vašega podjetja	☐	☐	☐	☐	☐
Kreditna zgodovina vašega podjetja	☐	☐	☐	☐	☐
Pripravljenost bank za odobritev posojila	☐	☐	☐	☐	☐
Pripravljenost poslovnih partnerjev za odobritev komercialnega kredita	☐	☐	☐	☐	☐
Pripravljenost investitorjev za kupovanje lastniških in dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih je izdalo vaše podjetje	☐	☐	☐	☐	☐

Prihodnja rast in ovire pri rasti

18) Za vsako izmed naslednjih oblik financiranja označite, kako pričakujete da se bo njihova dostopnost spremenila v naslednjem letu (v letu 2013)?

Prosimo, da izberete eno od možnosti v vsaki vrstici.	Se bo izboljšala	Ostala nespremenjena	Se bo poslabšala	Instrument ni relevanten za podjetje	Ne vem
Privarčevani zaslužki ali prodaja lastniškega kapitala	☐	☐	☐	☐	☐
Prekoračitev bančnega računa, kreditna linija ali negativno stanje na kreditnih karticah	☐	☐	☐	☐	☐
Bančna posojila	☐	☐	☐	☐	☐
Komerčni kredit	☐	☐	☐	☐	☐
Lastniški kapital	☐	☐	☐	☐	☐
Izdani dolžniški vrednostni papirji	☐	☐	☐	☐	☐
Ostalo	☐	☐	☐	☐	☐

Podjetje:

Priloga 2: Odgovori na vprašanja

Vprašanje 4: Prosimo, da izberete vpliv naštetih dejavnikov na vaše poslovanje.

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Iskanje strank	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Zelo omejuje poslovanje	27%			11%	18%	23%	33%	11%	17%	20%	18%	25%	22%	13%	18%	24%	33%	9%	18%	20%
Delno omejuje poslovanje	27%	75%	17%	67%	37%	31%	25%	41%	33%	33%	41%	42%	56%	25%	39%	28%	24%	39%	34%	32%
Nevtravno vpliva na poslovanje	13%		42%		14%	29%	28%	34%	26%	29%	23%	17%		25%	19%	31%	29%	39%	26%	30%
Ne omejuje poslovanja	33%	25%	33%	22%	30%	16%	6%	7%	18%	13%	14%	17%	22%	31%	20%	17%	5%	4%	16%	12%
Ne vem			8%		1%	1%	9%	8%	6%	5%	5%			6%	4%		10%	9%	6%	6%
Konkurenca	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Zelo omejuje poslovanje	40%	25%		33%	32%	17%	47%	20%	20%	23%	27%	42%	33%	6%	23%	14%	48%	17%	22%	23%
Delno omejuje poslovanje	40%	75%	67%	56%	48%	49%	34%	53%	50%	48%	50%	50%	56%	50%	51%	48%	33%	52%	50%	47%
Nevtravno vpliva na poslovanje	7%		25%		7%	20%	9%	20%	14%	16%	18%	8%	11%	25%	18%	21%	10%	22%	12%	16%
Ne omejuje poslovanja	13%		8%	11%	12%	14%	0%	0%	11%	8%	5%			19%	8%	17%			10%	8%
Ne vem					0%	0%	9%	8%	5%	5%					0%		10%	9%	6%	6%
Dostopnost do financiranja	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Zelo omejuje poslovanje	13%	50%		11%	12%	25%	53%	32%	23%	30%	27%	58%	44%	19%	29%	24%	52%	30%	24%	30%
Delno omejuje poslovanje	53%	25%	50%	11%	41%	35%	33%	35%	36%	35%	45%	25%	33%	25%	36%	31%	33%	35%	38%	35%
Nevtravno vpliva na poslovanje	20%		8%	33%	22%	18%	1%	8%	14%	12%	9%	8%		13%	9%	21%		9%	14%	12%
Ne omejuje poslovanja	13%	25%	42%	44%	26%	23%	5%	18%	25%	20%	18%	8%	22%	44%	26%	24%	5%	17%	22%	19%
Ne vem					0%	0%	9%	8%	2%	4%					0%		10%	9%	2%	4%
Stroški proizvodnje ali dela	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Zelo omejuje poslovanje	60%	25%		44%	47%	22%	42%	25%	26%	27%	36%	33%	44%	13%	30%	17%	43%	22%	28%	27%
Delno omejuje poslovanje	33%	25%	33%	44%	36%	52%	43%	42%	45%	46%	55%	42%	33%	63%	53%	52%	43%	43%	42%	45%
Nevtravno vpliva na poslovanje			50%	11%	13%	13%	5%	26%	12%	14%	9%	8%	22%	25%	16%	14%	5%	26%	10%	13%
Ne omejuje poslovanja					0%	10%	1%	0%	14%	8%		17%			1%	14%			16%	9%
Ne vem	7%				4%	3%	9%	8%	3%	5%					0%	3%	10%	9%	4%	6%
Dostopnost kvalificiranega osebja ali izkušenih meneđerjev	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Zelo omejuje poslovanje	7%	50%			5%	2%	13%	9%	3%	6%	9%		11%	13%	10%		14%	9%	2%	5%
Delno omejuje poslovanje	33%			22%	25%	36%	28%	31%	42%	36%	41%	17%	33%	44%	39%	34%	29%	30%	42%	35%
Nevtravno vpliva na poslovanje	47%		50%	67%	52%	38%	18%	36%	24%	29%	36%	67%	44%	25%	36%	38%	14%	35%	24%	28%
Ne omejuje poslovanja	13%	50%	50%	11%	18%	23%	32%	17%	27%	24%	9%	17%	11%	19%	13%	28%	33%	17%	28%	27%
Ne vem					0%	1%	9%	8%	3%	4%	5%				2%		10%	9%	4%	5%
Predpisi	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Zelo omejuje poslovanje	7%			22%	10%	20%	23%	23%	29%	24%	27%	17%	33%	44%	33%	17%	24%	22%	26%	23%
Delno omejuje poslovanje	60%	100%	67%	67%	63%	56%	53%	32%	41%	46%	50%	58%	44%	25%	42%	59%	52%	30%	44%	46%
Nevtravno vpliva na poslovanje	33%		25%	11%	26%	17%	11%	41%	15%	20%	18%	25%	22%	31%	23%	17%	10%	43%	12%	19%
Ne omejuje poslovanja			8%		1%	6%	4%	0%	12%	7%	5%				2%	7%	5%		14%	8%
Ne vem					0%	0%	9%	4%	3%	3%					0%		10%	4%	4%	4%
Plačilna nedisciplina	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Zelo omejuje poslovanje	20%	25%		33%	21%	49%	84%	56%	34%	51%	41%	67%	56%	38%	44%	52%	86%	57%	34%	52%
Delno omejuje poslovanje	53%	75%	33%	44%	49%	32%	6%	27%	36%	29%	45%	25%	33%	38%	40%	28%	5%	26%	36%	26%
Nevtravno vpliva na poslovanje	20%		25%		15%	15%	1%	13%	12%	11%	9%	8%	11%	13%	10%	17%		13%	12%	11%
Ne omejuje poslovanja	7%		42%	22%	15%	4%	0%	0%	16%	7%	5%			13%	6%	3%			16%	7%
Ne vem					0%	0%	9%	4%	2%	3%					0%		10%	4%	2%	3%

Vir: BS. Vsa podjetja.

Vprašanje 5: Ali ste v letu 2012 zaprosili za zunanje vire financiranja?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Ali ste v 2012 zaprosili za zunanje vire financiranja?	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Da	73%	75%	75%	56%	69%	61%	68%	57%	50%	58%	68%	83%	89%	63%	71%	59%	67%	52%	48%	55%
Ne	27%	25%	25%	44%	31%	39%	32%	43%	50%	42%	32%	17%	11%	38%	29%	41%	33%	48%	52%	45%

Vir: BS. Vsa podjetja.

Vprašanje 6: Kaj je bil poglavitni razlog, da niste zaprosili za zunanje financiranje?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Kaj je bil poglavitni razlog, da niste zaprosili za zunanje financiranje?	100%	100%	100%	100%	100%	74%	71%	65%	74%	72%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Imamo dovolj notranjih virov (privarčevani zaslužek, prodana sredstva).	50%		67%	100%	70%	39%	29%	56%	71%	54%	29%	50%	100%	83%	55%	42%	29%	55%	69%	54%
Investicijski projekt je bil odložen.					0%	13%	0%	9%	3%	7%	29%				15%	8%		9%	4%	6%
Zaradi možne zavrnitve prošnje za zunanje financiranje.					0%	0%	28%	0%	0%	3%					0%		29%			4%
Postopek za odobritev zunanjega financiranja preveč kompleksen.					0%	0%	0%	0%	0%	0%					0%					0%
Stroški financiranja so previsoki.					0%	23%	14%	0%	0%	8%	14%				7%	25%	14%			8%
Zahteve bank po zavarovanju posojila so bile nesprejemljive.					0%	0%	16%	18%	7%	8%		50%			2%		14%	18%	8%	9%
Podjetje je bilo dokapitalizirano.					0%	6%	0%	0%	0%	2%					0%	8%				2%
Ostalo	50%	100%	33%		30%	19%	14%	18%	19%	18%	29%			17%	21%	17%	14%	18%	19%	18%

Vir: BS. Podjetja, ki so na 5. vprašanje odgovorila NE.

Vprašanje 7: Za financiranje tekočega poslovanja ali drugih projektov in investicij, lahko uporabite notranje ali zunanje vire financiranja. Označite ali ste v letu 2012 uporabljali našete vire financiranja (1. del tabele).

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Privarčevani zaslužek, prodaja sredstev	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	85%	100%	64%	78%	80%	61%	63%	53%	69%	62%	76%	73%	67%	80%	76%	55%	63%	50%	67%	60%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	15%		18%	11%	14%	8%	12%	13%	13%	12%	6%	9%	22%	7%	9%	9%	13%	11%	14%	12%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje			18%	11%	6%	31%	24%	25%	16%	23%	18%	9%	11%	13%	14%	36%	25%	28%	17%	25%
Ne vem					0%	0%	1%	9%	2%	3%		9%			1%			11%	2%	3%
Subvencija ali subvencionirana bančna posojila	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	46%				26%	15%	7%	10%	15%	13%	18%	18%	33%	20%	21%	14%	6%	6%	14%	11%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	23%		9%		14%	23%	18%	13%	8%	15%	24%	9%	22%	13%	19%	23%	19%	11%	7%	14%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	15%	100%	64%	56%	35%	43%	56%	43%	29%	40%	47%	55%	33%	33%	41%	41%	56%	44%	29%	40%
Ne vem	15%	0%	27%	44%	25%	20%	19%	34%	47%	33%	12%	18%	11%	33%	19%	23%	19%	39%	50%	36%
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	31%	67%	45%		24%	38%	45%	26%	36%	36%	53%	55%	44%	40%	47%	32%	44%	22%	36%	33%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	15%		9%	22%	16%	5%	6%	5%	4%	5%	18%	9%			8%		6%	6%	5%	4%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	38%	33%	27%	33%	35%	38%	30%	35%	18%	29%	18%	18%	44%	27%	26%	45%	31%	33%	17%	30%
Ne vem	15%	0%	18%	44%	24%	20%	19%	34%	41%	31%	12%	18%	11%	33%	19%	23%	19%	39%	43%	33%
Bančno posojilo	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	69%	67%	82%	11%	54%	56%	44%	56%	36%	47%	82%	45%	89%	53%	72%	45%	44%	50%	33%	41%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	15%	33%		22%	15%	20%	25%	9%	14%	16%		27%		13%	6%	27%	25%	11%	14%	19%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje				22%	6%	5%	18%	5%	8%	8%	6%	9%			3%	5%	19%	6%	10%	9%
Ne vem	15%	0%	18%	44%	24%	20%	13%	30%	41%	29%	12%	18%	11%	33%	19%	23%	13%	33%	43%	31%
Komercialni kredit	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	15%		27%		12%	13%	19%	15%	12%	14%	24%	27%	33%	13%	22%	9%	19%	11%	12%	12%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	23%	67%	9%	11%	18%	8%	27%	16%	9%	13%	18%	45%	11%	20%	19%	5%	25%	17%	7%	11%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	38%	33%	36%	44%	40%	59%	30%	35%	33%	40%	47%	9%	44%	33%	40%	64%	31%	33%	33%	40%
Ne vem	23%	0%	27%	44%	30%	20%	24%	34%	45%	33%	12%	18%	11%	33%	19%	23%	25%	39%	48%	36%

Vir: BS. Med privarčevani zaslužek, prodaja sredstev dodana podjetja, ki so na 5. vprašanje odgovorila ne in v 6. vprašanju odgovorila imamo dovolj notranjih virov financiranja. Med ostale dejavnike je število teh podjetij dodano med ne vem.

Vprašanje 7: Za financiranje tekočega poslovanja ali drugih projektov in investicij, lahko uporabite notranje ali zunanje vire financiranja. Označite ali ste v letu 2012 uporabljali našete vire financiranja (2. del tabele).

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Ostala posojila	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	31%	33%	55%	11%	28%	10%	13%	14%	11%	12%	24%	18%	56%	20%	28%	5%	13%	6%	10%	8%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	15%	33%	9%		10%	16%	25%	20%	13%	17%	12%	27%	11%	20%	15%	18%	25%	22%	12%	18%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	31%	33%	9%	33%	29%	54%	43%	31%	34%	41%	53%	36%	22%	27%	38%	55%	44%	33%	36%	41%
Ne vem	23%	0%	27%	56%	33%	20%	19%	34%	41%	31%	12%	18%	11%	33%	19%	23%	19%	39%	43%	33%
Lizing, odkup kratkoročnih terjatev, faktoring	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	31%	67%	45%		24%	26%	50%	34%	29%	33%	24%	45%	67%	47%	41%	27%	50%	28%	26%	31%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	8%	33%	9%	11%	9%	23%	19%	11%	7%	14%	35%	18%	11%	7%	20%	18%	19%	11%	7%	13%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	38%		27%	44%	38%	31%	13%	20%	20%	22%	29%	18%	11%	13%	20%	32%	13%	22%	21%	23%
Ne vem	23%	0%	18%	44%	28%	20%	19%	34%	43%	31%	12%	18%	11%	33%	19%	23%	19%	39%	45%	34%
Izdani dolžniški papirji	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu			18%		3%	0%	6%	0%	0%	1%					0%		6%			1%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	8%				4%	3%	6%	5%	1%	3%	12%			7%	7%		6%	6%		2%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	69%	100%	55%	56%	64%	77%	64%	61%	54%	63%	76%	82%	89%	60%	74%	77%	63%	56%	52%	61%
Ne vem	23%	0%	27%	44%	30%	20%	24%	34%	45%	33%	12%	18%	11%	33%	19%	23%	25%	39%	48%	36%
Podrejeno posojilo, sindicirano posojilo ali podoben finančni instrument	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu			9%		1%	2%	0%	0%	0%	0%	6%				2%					0%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	8%		18%		7%	8%	12%	9%	4%	7%	6%			13%	7%	9%	13%	11%	2%	8%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	69%	100%	36%	56%	61%	70%	58%	56%	46%	57%	76%	82%	89%	53%	72%	68%	56%	50%	45%	54%
Ne vem	23%	0%	36%	44%	31%	20%	30%	34%	49%	35%	12%	18%	11%	33%	19%	23%	31%	39%	52%	39%
Lastniški kapital	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Uporabljen v tekočem letu	15%				9%	12%	12%	6%	9%	9%	6%		33%	7%	11%	14%	13%		10%	9%
Vir ni bil uporabljen v tekočem letu, vendar ima podjetje izkušnje s tem virom	23%	67%	45%		20%	18%	17%	19%	15%	17%	29%	64%	33%	20%	29%	14%	13%	17%	14%	14%
Vir ni bil uporabljen in ni relevanten za podjetje	38%	33%	27%	44%	39%	48%	41%	41%	32%	40%	53%	9%	22%	40%	40%	45%	44%	44%	31%	39%
Ne vem	23%	0%	27%	56%	33%	23%	31%	34%	43%	34%	12%	27%	11%	33%	20%	27%	31%	39%	45%	37%

Vir: BS. Med privarčevani zaslužek, prodaja sredstev dodana podjetja, ki so na 5. vprašanje odgovorila ne in v 6. vprašanju odgovorila imamo dovolj notranjih virov financiranja. Med ostale dejavnike je število teh podjetij dodano med ne vem.

Vprašanje 8: V letu 2012 ste uporabili zunanje vire financiranja. Označite kako so se v tem obdobju vaše potrebe po tovrstnem financiranju spremenile.

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale	9%	33%	22%	20%	14%	16%	28%	18%	22%	21%	13%	20%	25%	30%	21%	18%	29%	17%	21%	21%
Ostale nespremenjene	45%	67%	33%	40%	43%	31%	29%	14%	41%	30%	47%	30%	38%	20%	37%	24%	29%	8%	46%	29%
Zmanjšale	9%			20%	10%	12%	16%	7%	15%	13%	13%	30%		10%	11%	12%	14%	8%	17%	13%
Ni relevantno	27%		44%	20%	28%	37%	21%	54%	21%	32%	27%	20%	38%	40%	32%	41%	21%	58%	17%	33%
Ne vem	9%				6%	4%	7%	7%	0%	4%					0%	6%	7%	8%		5%
Bančno posojilo	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale	45%	33%	33%	20%	38%	35%	43%	18%	29%	31%	33%	50%	25%	50%	37%	35%	43%	17%	25%	30%
Ostale nespremenjene	18%	33%	33%		17%	24%	27%	42%	34%	32%	27%	10%	75%	20%	34%	24%	29%	33%	38%	31%
Zmanjšale	27%	33%	33%	40%	31%	26%	9%	26%	21%	21%	33%	30%		20%	23%	24%	7%	33%	21%	21%
Ni relevantno	9%			40%	14%	10%	21%	13%	15%	14%	7%	10%		10%	6%	12%	21%	17%	17%	16%
Ne vem					0%	4%	0%	0%	0%	1%					0%	6%				2%
Komercialni kredit	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale	9%				6%	14%	16%	9%	10%	12%	20%	30%	13%	20%	19%	12%	14%	8%	8%	11%
Ostale nespremenjene	27%	33%	11%	20%	23%	10%	21%	12%	27%	18%	7%	20%	25%		10%	12%	21%	8%	33%	20%
Zmanjšale			11%	20%	6%	2%	8%	22%	10%	10%	7%	20%	13%	20%	12%		7%	25%	8%	9%
Ni relevantno	55%	67%	67%	60%	58%	63%	42%	50%	52%	53%	60%	30%	50%	60%	56%	65%	43%	50%	50%	52%
Ne vem	9%		11%		7%	10%	13%	7%	0%	7%	7%				3%	12%	14%	8%		8%
Lastniški kapital	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale	18%	33%	11%		14%	10%	7%	5%	15%	10%	7%	10%	25%	10%	12%	12%	7%		17%	10%
Ostale nespremenjene	36%	33%	22%	60%	39%	24%	36%	26%	41%	32%	40%	40%	63%	40%	45%	18%	36%	17%	42%	29%
Zmanjšale			11%		2%	0%	1%	13%	7%	5%		10%			1%			17%	8%	6%
Ni relevantno	36%	33%	44%	40%	38%	53%	42%	49%	36%	45%	53%	30%	13%	50%	42%	53%	43%	58%	33%	46%
Ne vem	9%		11%		7%	12%	14%	7%	0%	8%		10%			1%	18%	14%	8%		10%
Izdani dolžniški papirji	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale			22%		3%	0%	0%	0%	0%	0%					0%					0%
Ostale nespremenjene	18%			40%	20%	4%	7%	0%	14%	7%	13%				6%		7%		17%	7%
Zmanjšale					0%	0%	1%	0%	0%	0%		10%			1%					0%
Ni relevantno	73%	100%	78%	60%	71%	84%	79%	87%	79%	82%	87%	80%	100%	80%	87%	82%	79%	83%	79%	81%
Ne vem	9%				6%	12%	14%	13%	7%	11%		10%		20%	6%	18%	14%	17%	4%	12%
Drugo	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Povečale	9%		11%		7%	8%	13%	0%	3%	6%					0%	12%	14%		4%	8%
Ostale nespremenjene	18%			60%	24%	10%	13%	0%	19%	11%	20%			10%	12%	6%	14%		21%	11%
Zmanjšale					0%	4%	7%	7%	3%	5%		10%			1%	6%	7%	8%	4%	6%
Ni relevantno	45%	67%	33%	40%	43%	59%	45%	71%	62%	60%	73%	70%	88%	60%	72%	53%	43%	67%	63%	57%
Ne vem	27%	33%	56%		26%	18%	21%	22%	12%	18%	7%	20%	13%	30%	15%	24%	21%	25%	8%	19%

Vir: BS. Podjetja, ki so uporabila zunanje financiranje.

Vprašanje 9: Kaj je (bil) poglavitni namen uporabe sredstev?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Kaj je (bil) poglavitni namen uporabe sredstev?	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Investicije	55%	33%	44%	40%	50%	31%	23%	17%	41%	30%	7%	40%	50%	20%	22%	41%	21%	8%	46%	32%
Tekoče poslovanje	27%	67%	33%	60%	36%	49%	71%	67%	45%	55%	53%	60%	38%	60%	52%	47%	71%	75%	42%	56%
Prestrukturiranje dolga			22%		3%	6%	7%	9%	3%	6%	20%		13%		12%		7%	8%	4%	4%
Raziskave in razvoj	9%				6%	8%	0%	0%	7%	5%	13%			20%	11%	6%			4%	3%
Širitev na drug trg (domač ali tuj)	9%				6%	4%	0%	0%	3%	2%					0%	6%			4%	3%
Ostalo					0%	2%	0%	7%	0%	2%	7%				3%			8%		2%

Vir: BS. Podjetja, ki so uporabila zunanje financiranje.

Vprašanje 11: Označite, kolikšen delež zahtevanih sredstev ste prejeli v 2012 za posamezno vrsto financiranja.

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Bančno posojilo (novo ali obnovljeno)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Prejeta vsa sredstva	40%	33%	67%	33%	44%	71%	43%	43%	45%	51%	62%	22%	71%	25%	52%	78%	45%	36%	50%	51%
Prejeta večina sredstev (med 75% in 99%)	30%	33%	22%	33%	29%	3%	21%	39%	10%	17%	8%	44%	14%		10%		18%	45%	13%	20%
Delno prejeta sredstva (med 1% in 74%)	20%				13%	23%	10%	3%	28%	17%	23%	22%	14%	38%	25%	22%	9%		25%	14%
Vložena zahteva, vendar umaknjena zaradi previsokih stroškov				11%	2%	0%	0%	0%	0%	0%					0%					0%
Vložena zahteva, vendar zavrnjena	10%	33%			7%	3%	26%	7%	15%	12%	8%	11%		25%	11%		27%	9%	13%	13%
Ne vem				33%	5%	0%	0%	7%	3%	3%				13%	3%			9%		2%
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Prejeta vsa sredstva	100%		60%	100%	87%	67%	46%	40%	50%	53%	67%	17%	80%	33%	55%	67%	50%		54%	52%
Prejeta večina sredstev (med 75% in 99%)		50%	20%		7%	17%	2%	25%	16%	14%	17%	17%		17%	13%	17%		50%	15%	15%
Delno prejeta sredstva (med 1% in 74%)			20%		5%	11%	33%	0%	19%	17%		33%		33%	13%	17%	33%		15%	19%
Vložena zahteva, vendar umaknjena zaradi previsokih stroškov		50%			2%	0%	0%	10%	0%	1%			20%		5%					0%
Vložena zahteva, vendar zavrnjena					0%	0%	19%	25%	16%	13%		33%		17%	8%		17%	50%	15%	15%
Ne vem					0%	5%	0%	0%	0%	1%	17%				6%					0%
Drugo zunanje financiranje	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Prejeta vsa sredstva	25%		80%	100%	57%	33%	10%	35%	67%	40%	100%	67%	50%	67%	67%	25%		33%	67%	32%
Prejeta večina sredstev (med 75% in 99%)	50%				25%	45%	47%	15%	0%	22%		33%			3%	50%	50%	17%		27%
Delno prejeta sredstva (med 1% in 74%)	25%		20%		16%	22%	0%	0%	8%	8%				17%	10%	25%				7%
Vložena zahteva, vendar umaknjena zaradi previsokih stroškov					0%					0%					0%					0%
Vložena zahteva, vendar zavrnjena					0%	0%	42%	15%	16%	15%					0%		50%	17%	33%	19%
Ne vem		100%			1%	0%	0%	35%	8%	15%			50%	17%	20%			33%		14%
Komercialni kredit	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Prejeta vsa sredstva					0%	34%	18%	31%	75%	31%		50%		50%	16%	50%	17%	50%	100%	36%
Prejeta večina sredstev (med 75% in 99%)				50%	26%	16%	18%	13%	0%	14%	50%	50%	33%		31%		17%			9%
Delno prejeta sredstva (med 1% in 74%)	100%				34%	0%	32%	25%	0%	20%			67%		25%		33%			18%
Vložena zahteva, vendar umaknjena zaradi previsokih stroškov					0%	0%	0%	0%	0%	0%					0%					0%
Vložena zahteva, vendar zavrnjena		100%			4%	34%	32%	31%	25%	31%				50%	13%	50%	33%	50%		37%
Ne vem			100%	50%	36%	16%	0%	0%	0%	4%	50%				15%					0%

Vir: BS. Podjetja, ki so vložila vlogo za financiranje.

Vprašanje 13: Pri kateri bančni instituciji ste v letu 2012 dobili (zaposili za) zunanje financiranje?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Veliko	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Pri kateri instituciji ste v letu 2012 dobili (zaposili za) zunanje financiranje?	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Velika domača poslovna banka, pretežno v domači lasti	70%	33%	33%	75%	64%	51%	66%	65%	45%	55%	46%	60%	38%	33%	42%	55%	67%	73%	47%	59%
Majhna domača poslovna banka, pretežno v domači lasti	10%	33%			7%	6%	0%	0%	23%	9%	15%			11%	10%				26%	8%
Domača poslovna banka, pretežno v tuji lasti	20%	33%	56%	25%	27%	43%	26%	35%	26%	33%	38%	40%	63%	44%	46%	45%	25%	27%	21%	29%
Banka v tujini			11%		2%	0%	0%	0%	2%	1%				11%	3%					0%
Ne vem					0%	0%	8%	0%	4%	3%					0%		8%		5%	4%

Vir: BS. Podjetja, ki so uporabila zunanje financiranje v bančnem sistemu.

Vprašanje 14: Pri koliko bankah ste zaposili za posojilo?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Pri koliko bankah ste zaposili za posojilo?	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Ena	10%		11%		8%	43%	47%	44%	40%	43%	23%	20%	38%	11%	23%	55%	50%	45%	47%	49%
Dve			11%	25%	7%	26%	18%	20%	32%	25%	23%	30%	25%	78%	38%	27%	17%	18%	21%	21%
Tri	20%		22%		16%	6%	8%	10%	15%	10%	15%	10%	13%	11%	13%		8%	9%	16%	9%
Več	70%	100%	56%	75%	69%	26%	19%	27%	8%	19%	38%	40%	25%		26%	18%	17%	27%	11%	17%
Ne vem					0%	0%	8%	0%	4%	3%					0%		8%		5%	4%

Vir: BS. Podjetja, ki so uporabila zunanje financiranje v bančnem sistemu.

Vprašanje 15: Kako so se pogoji financiranja za vaše podjetje spremenili v 2012?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Obrestna mera	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank	80%	100%	89%	75%	81%	63%	44%	69%	68%	62%	92%	70%	88%	89%	89%	45%	42%	64%	63%	54%
Ostala nespremenjena	10%			25%	11%	17%	33%	14%	17%	20%		30%			2%	27%	33%	18%	21%	25%
Se je zmanjšala s strani bank	10%		11%		8%	9%	8%	17%	6%	10%	8%		13%	11%	9%	9%	8%	18%	5%	10%
Ne vem					0%	12%	15%	0%	8%	9%					0%	18%	17%		11%	11%
Ostali stroški financiranja, ki niso obrestna mera	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank	80%	100%	33%	75%	72%	40%	60%	54%	72%	57%	46%	80%	50%	67%	55%	36%	58%	55%	74%	57%
Ostala nespremenjena	20%		44%		20%	40%	17%	30%	23%	28%	46%	20%	38%	33%	39%	36%	17%	27%	21%	25%
Se je zmanjšala s strani bank			22%	25%	8%	3%	8%	3%	0%	3%	8%		13%		6%		8%			2%
Ne vem					0%	17%	15%	14%	4%	12%					0%	27%	17%	18%	5%	16%
Razpoložljiva velikost posojila ali kreditne linije	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank	20%		11%		14%	14%	9%	14%	19%	15%	8%	20%		33%	14%	18%	8%	18%	16%	15%
Ostala nespremenjena	30%		44%	50%	36%	40%	31%	46%	21%	34%	62%	10%	50%	22%	45%	27%	33%	45%	21%	31%
Se je zmanjšala s strani bank	50%	67%	44%	50%	49%	26%	52%	37%	43%	39%	23%	70%	38%	44%	36%	27%	50%	36%	42%	39%
Ne vem		33%			1%	20%	8%	3%	17%	13%	8%		13%		6%	27%	8%		21%	15%
Razpoložljiva zapadlost posojila	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank	10%		11%		8%	11%	9%	7%	13%	10%	15%	20%		22%	14%	9%	8%	9%	11%	9%
Ostala nespremenjena	40%		22%	75%	43%	69%	26%	63%	49%	53%	77%	40%	63%	56%	65%	64%	25%	64%	47%	49%
Se je zmanjšala s strani bank	50%	67%	67%	25%	48%	9%	47%	27%	17%	23%	8%	20%	25%	22%	16%	9%	50%	27%	16%	25%
Ne vem		33%			1%	12%	17%	3%	21%	14%		20%	13%		4%	18%	17%		26%	16%
Poroštvene zahteve	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank	50%	33%	56%	25%	46%	37%	66%	58%	64%	56%	38%	60%	38%	67%	47%	36%	67%	64%	63%	58%
Ostala nespremenjena	40%	33%	44%	75%	47%	51%	18%	35%	32%	35%	62%	30%	63%	33%	52%	45%	17%	27%	32%	30%
Se je zmanjšala s strani bank		33%			1%	0%	8%	0%	0%	1%					0%		8%			2%
Ne vem	10%				6%	12%	8%	7%	4%	8%		10%			1%	18%	8%	9%	5%	10%
Ostalo	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se je povečala s strani bank		33%	11%		3%	6%	18%	17%	30%	18%		30%	13%		5%	9%	17%	18%	37%	22%
Ostala nespremenjena	40%		22%	50%	38%	37%	2%	17%	21%	21%	54%	20%	13%	22%	34%	27%		18%	21%	17%
Se je zmanjšala s strani bank					0%	6%	0%	0%	0%	2%					0%	9%				2%
Ne vem	60%	67%	67%	50%	59%	51%	80%	66%	49%	60%	46%	50%	75%	78%	61%	55%	83%	64%	42%	59%

Vir: BS. Podjetja, ki so uporabila zunanje financiranje v bančnem sistemu.

Vprašanje 16: Za vsako izmed naslednjih oblik financiranja označite, kako se je njihova dostopnost spremenila v letu 2012.

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Prekoračitev na tekočem računu, kreditna linija, negativno stanje na kreditnih karticah	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala					0%	8%	7%	0%	0%	4%					0%	12%	7%			5%
Ostala nespremenjena	27%	100%	22%	60%	35%	45%	14%	18%	35%	31%	53%	10%	25%	40%	41%	41%	14%	17%	33%	28%
Poslabšala	9%		33%		11%	12%	52%	25%	34%	29%	13%	70%	25%	20%	22%	12%	50%	25%	38%	31%
Ni relevantno	45%		44%	40%	43%	31%	14%	41%	19%	26%	33%	10%	38%	30%	32%	29%	14%	42%	17%	25%
Ne vem	18%				11%	4%	14%	16%	12%	11%		10%	13%	10%	6%	6%	14%	17%	13%	12%
Bančno posojilo	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala	9%				6%	10%	0%	0%	0%	3%	7%				3%	12%				3%
Ostala nespremenjena	9%		11%	40%	16%	27%	8%	42%	14%	22%	20%	20%	13%	40%	24%	29%	7%	50%	8%	22%
Poslabšala	64%	100%	78%	40%	61%	43%	85%	49%	67%	59%	60%	80%	75%	50%	62%	35%	86%	42%	71%	59%
Ni relevantno	18%		11%	20%	17%	16%	0%	7%	7%	8%	13%				6%	18%		8%	8%	9%
Ne vem					0%	4%	7%	3%	12%	7%			13%	10%	5%	6%	7%		13%	7%
Komercialni kredit	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala					0%	4%	0%	0%	0%	1%					0%	6%				2%
Ostala nespremenjena	9%			40%	14%	6%	8%	9%	9%	8%	7%	20%	13%	10%	10%	6%	7%	8%	8%	7%
Poslabšala	27%	33%	11%		19%	16%	52%	42%	40%	35%	13%	80%	13%	30%	22%	18%	50%	50%	42%	39%
Ni relevantno	55%	67%	67%	60%	58%	65%	20%	33%	26%	38%	67%		63%	50%	56%	65%	21%	25%	21%	34%
Ne vem	9%		22%		9%	8%	20%	16%	26%	17%	13%		13%	10%	11%	6%	21%	17%	29%	19%
Lastniški kapital	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala		33%			1%	4%	0%	0%	14%	5%					0%	6%			17%	7%
Ostala nespremenjena	27%	33%	33%	40%	31%	20%	22%	28%	19%	22%	27%	30%	38%	30%	30%	18%	21%	25%	17%	20%
Poslabšala	9%				6%	10%	21%	14%	10%	13%	7%	20%	38%		12%	12%	21%	8%	13%	13%
Ni relevantno	55%	33%	44%	60%	54%	53%	36%	51%	29%	42%	53%	40%	25%	50%	46%	53%	36%	58%	25%	41%
Ne vem	9%		22%		9%	12%	21%	7%	28%	17%	13%	10%		20%	12%	12%	21%	8%	29%	19%
Izdani dolžniški papirji	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala			22%		3%	0%	0%	0%	0%	0%					0%					0%
Ostala nespremenjena				40%	8%	2%	1%	0%	7%	3%	7%	10%			4%				8%	3%
Poslabšala					0%	4%	14%	0%	3%	5%		10%			1%	6%	14%		4%	6%
Ni relevantno	91%	100%	78%	60%	83%	82%	45%	78%	33%	59%	80%	70%	88%	50%	73%	82%	43%	75%	29%	56%
Ne vem	9%				6%	12%	40%	22%	57%	33%	13%	10%	13%	50%	23%	12%	43%	25%	58%	36%
Drugo	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšala					0%	8%	0%	0%	0%	3%	13%				6%	6%				2%
Ostala nespremenjena	9%		11%	40%	16%	18%	7%	3%	17%	13%	7%	10%	13%		6%	24%	7%		21%	15%
Poslabšala	9%				6%	2%	29%	9%	7%	10%	7%	30%	13%		8%		29%	8%	8%	10%
Ni relevantno	55%	33%	33%	60%	52%	55%	35%	51%	24%	41%	60%	30%	25%	60%	51%	53%	36%	58%	17%	39%
Ne vem	27%	67%	56%		27%	16%	29%	37%	52%	34%	13%	30%	50%	40%	29%	18%	29%	33%	54%	35%

Vir: BS. Podjetja, ki so uporabila zunanje financiranje.

Vprašanje 17: Dostopnost zunanjega financiranja je odvisna od različnih dejavnikov, ki so deloma odvisni od splošnega gospodarskega stanja, stanja vašega podjetja ter odnosa posojilodajalcev. Za vsakega izmed naslednjih dejavnikov označite, kako se je njihovo stanje spremenilo v tekočem letu.

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Dostopnost do državne finančne podpore vključujoč garancije	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal					0%	4%	0%	0%	3%	2%					0%	6%			4%	3%
Ostali nespremenjeni	9%		11%	20%	12%	6%	0%	3%	12%	6%	7%		13%	10%	8%	6%			13%	6%
Poslabšal	73%	100%	22%	40%	59%	43%	60%	43%	46%	47%	47%	90%	50%	30%	46%	41%	57%	42%	50%	47%
Ni relevantno	9%		56%	20%	18%	43%	13%	36%	24%	30%	47%		13%	40%	34%	41%	14%	42%	21%	29%
Ne vem	9%		11%	20%	12%	4%	27%	18%	14%	14%		10%	25%	20%	11%	6%	29%	17%	13%	15%
Kreditna zgodovina vašega podjetja	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal			11%	40%	10%	18%	1%	13%	14%	13%	7%	10%			4%	24%		17%	17%	15%
Ostali nespremenjeni	64%	33%	33%	20%	49%	47%	44%	55%	54%	50%	73%	60%	75%	70%	72%	35%	43%	50%	50%	44%
Poslabšal	27%	67%	44%	20%	29%	16%	28%	22%	14%	19%	13%	20%	13%		10%	18%	29%	25%	17%	21%
Ni relevantno	9%				6%	18%	7%	7%	12%	12%	7%	10%		30%	12%	24%	7%	8%	8%	12%
Ne vem			11%	20%	6%	0%	20%	3%	7%	6%			13%		3%		21%		8%	7%
Lastni kapital vašega podjetja	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal	9%	33%	22%		10%	8%	1%	17%	22%	13%	13%	10%	50%	10%	20%	6%		8%	25%	11%
Ostali nespremenjeni	64%	67%	56%	40%	57%	63%	16%	68%	47%	50%	60%	40%	13%	70%	51%	65%	14%	83%	42%	50%
Poslabšal	18%		11%	40%	21%	8%	48%	5%	10%	16%	13%	20%	25%		13%	6%	50%		13%	16%
Ni relevantno	9%		11%	20%	12%	14%	15%	7%	7%	11%	7%	20%		20%	10%	18%	14%	8%	4%	11%
Ne vem					0%	6%	21%	3%	14%	10%	7%	10%	13%		6%	6%	21%		17%	11%
Pripravljenost bank za odobritev posojila	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal				20%	4%	8%	0%	0%	0%	3%					0%	12%				3%
Ostali nespremenjeni	18%		11%	40%	21%	31%	7%	38%	19%	24%	20%	10%	25%	30%	23%	35%	7%	42%	17%	25%
Poslabšal	73%	100%	89%	40%	69%	61%	79%	59%	69%	67%	80%	90%	63%	60%	72%	53%	79%	58%	71%	65%
Ni relevantno	9%				6%	0%	0%	0%	5%	2%				10%	3%				4%	1%
Ne vem					0%	0%	13%	3%	7%	5%			13%		3%		14%		8%	6%
Pripravljenost investitorjev za kupovanje lastniških in dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih je izdalo vaše podjetje	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal			11%		2%	0%	0%	0%	0%	0%					0%				4%	1%
Ostali nespremenjeni	9%		11%	20%	12%	0%	0%	0%	3%	1%					0%					1%
Poslabšal				40%	8%	8%	7%	7%	14%	9%		10%			1%	12%	7%	8%	17%	12%
Ni relevantno	82%	100%	78%	40%	73%	80%	66%	72%	50%	67%	87%	90%	63%	70%	78%	76%	64%	75%	46%	64%
Ne vem	9%				6%	12%	26%	21%	33%	23%	13%		38%	30%	22%	12%	29%	17%	33%	23%
Pripravljenost poslovnih partnerjev za odobritev komercialnega kredita	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal		33%			1%	0%	0%	0%	3%	1%					0%				4%	1%
Ostali nespremenjeni	9%		11%	20%	12%	16%	4%	16%	15%	14%	13%	50%	13%	10%	15%	18%		17%	17%	13%
Poslabšal	27%	33%	33%	40%	31%	31%	42%	22%	34%	32%	33%	30%	13%	20%	25%	29%	43%	25%	38%	34%
Ni relevantno	64%	33%	33%	40%	53%	47%	34%	34%	30%	37%	47%	20%	38%	70%	49%	47%	36%	33%	21%	34%
Ne vem			22%		3%	6%	20%	28%	17%	16%	7%		38%		11%	6%	21%	25%	21%	18%
Splošno ekonomsko stanje, kolikor vpliva na dostopnost do zunanjega financiranja	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal					0%	6%	0%	0%	0%	2%	7%				3%	6%				2%
Ostali nespremenjeni	9%	33%		20%	11%	27%	7%	18%	19%	19%	20%		25%	10%	17%	29%	7%	17%	21%	19%
Poslabšal	91%	67%	78%	60%	82%	55%	87%	72%	72%	70%	73%	100%	63%	80%	75%	47%	86%	75%	71%	68%
Ni relevantno			11%		2%	8%	0%	7%	2%	4%				10%	3%	12%		8%		5%
Ne vem			11%	20%	6%	4%	7%	3%	7%	5%			13%		3%	6%	7%		8%	6%
Stanje vašega podjetja, v smislu prodaj in dobičkonosnosti ali poslovnega načrta, kolikor vpliva na dostopnost do zunanjega financiranja za vas	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Izboljšal	18%		33%		16%	24%	7%	12%	17%	17%	27%	10%	25%	20%	23%	24%	7%	8%	17%	15%
Ostali nespremenjeni	36%	100%	33%	20%	34%	24%	14%	25%	40%	27%	27%	10%	25%	30%	26%	24%	14%	25%	42%	28%
Poslabšal	45%		33%	60%	46%	39%	46%	54%	29%	40%	47%	80%	38%	30%	43%	35%	43%	58%	29%	40%
Ni relevantno					0%	8%	13%	0%	4%	6%				20%	5%	12%	14%			6%
Ne vem				20%	4%	4%	20%	9%	10%	10%			13%		3%	6%	21%	8%	13%	12%

Vir: BS. Podjetja, ki so uporabila zunanje financiranje.

Vprašanje 18: Za vsako izmed naslednjih oblik financiranja označite, kako pričakujete da se bo njihova dostopnost spremenila v naslednjem letu (v letu 2013)?

	Veliko					MSP					Srednje					Malo				
	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj	Ind.	Grad.	Trg.	Stor.	Skupaj
Privarčevani zaslužki ali prodaja lastniškega kapitala	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala	7%	25%	17%	11%	10%	23%	6%	9%	15%	14%	18%	17%	11%	19%	17%	24%	5%	9%	14%	14%
Ostala nespremenjena	53%	50%	67%	44%	53%	22%	23%	36%	40%	31%	55%	17%	44%	38%	45%	10%	24%	35%	40%	29%
Se bo poslabšala	27%		8%	33%	25%	35%	56%	29%	24%	33%	27%	42%	22%	25%	27%	38%	57%	30%	24%	35%
Instrument ni relevanten za podjetje	7%	25%			4%	15%	6%	17%	10%	12%		17%	11%	13%	7%	21%	5%	17%	10%	13%
Ne vem	7%		8%	11%	8%	5%	9%	9%	11%	9%		8%	11%	6%	4%	7%	10%	9%	12%	10%
Prekoračitev bančnega računa, kreditna linija ali negativno stanje na kreditnih karticah	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala					0%	11%	5%	4%	3%	6%	14%	8%		6%	9%	10%	5%	4%	2%	5%
Ostala nespremenjena	53%	50%	50%	67%	56%	44%	21%	33%	41%	37%	50%	42%	22%	25%	37%	41%	19%	35%	44%	37%
Se bo poslabšala	20%	25%	17%	11%	17%	21%	51%	13%	21%	24%	14%	33%	11%	25%	18%	24%	52%	13%	20%	25%
Instrument ni relevanten za podjetje	20%		33%	22%	22%	15%	14%	40%	25%	23%	18%	8%	44%	44%	30%	14%	14%	39%	22%	22%
Ne vem	7%	25%			4%	9%	9%	11%	10%	10%	5%	8%	22%		6%	10%	10%	9%	12%	10%
Bančna posojila	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala	7%		8%		5%	9%	9%	11%	3%	8%	14%	8%		13%	11%	7%	10%	13%	2%	7%
Ostala nespremenjena	47%	25%	42%	67%	51%	40%	16%	33%	34%	33%	36%	42%	22%	38%	35%	41%	14%	35%	34%	33%
Se bo poslabšala	40%	50%	50%	11%	34%	41%	69%	35%	34%	42%	41%	42%	67%	31%	42%	41%	71%	30%	34%	42%
Instrument ni relevanten za podjetje	7%			22%	10%	7%	0%	11%	16%	10%	9%			19%	10%	7%		13%	16%	10%
Ne vem		25%			0%	3%	5%	9%	12%	8%		8%	11%		2%	3%	5%	9%	14%	9%
Komerčni kredit	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala					0%	2%	5%	4%	2%	3%	9%	8%			5%		5%	4%	2%	2%
Ostala nespremenjena	7%	25%	25%	56%	22%	28%	12%	15%	31%	24%	18%	50%		25%	19%	31%	10%	17%	32%	25%
Se bo poslabšala	40%	25%	17%	11%	29%	26%	42%	38%	21%	30%	23%	33%	33%	6%	20%	28%	43%	39%	24%	31%
Instrument ni relevanten za podjetje	47%		33%	33%	40%	31%	13%	29%	32%	28%	41%		44%	69%	47%	28%	14%	26%	26%	24%
Ne vem	7%	50%	25%		8%	13%	27%	14%	14%	16%	9%	8%	22%		8%	14%	29%	13%	16%	17%
Lastniški kapital	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala		50%	8%		2%	6%	6%	5%	3%	5%	5%	17%	11%		5%	7%	5%	4%	4%	5%
Ostala nespremenjena	47%	25%	58%	56%	50%	34%	19%	44%	48%	39%	50%	25%	44%	38%	44%	28%	19%	43%	50%	37%
Se bo poslabšala	27%		8%	11%	20%	16%	33%	13%	14%	17%	5%	33%	11%	13%	10%	21%	33%	13%	14%	19%
Instrument ni relevanten za podjetje	20%			22%	17%	34%	19%	32%	17%	25%	32%	17%	11%	38%	29%	34%	19%	35%	14%	24%
Ne vem	7%	25%	25%	11%	11%	10%	23%	7%	17%	14%	9%	8%	22%	13%	12%	10%	24%	4%	18%	14%
Izdani dolžniški vrednostni papirji	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala			8%		1%	1%	1%	0%	3%	1%	5%	8%		6%	5%				2%	1%
Ostala nespremenjena	13%		25%	44%	23%	11%	5%	8%	18%	12%	14%	8%		6%	9%	10%	5%	9%	20%	13%
Se bo poslabšala	13%	25%		11%	11%	5%	13%	8%	5%	7%					0%	7%	14%	9%	6%	8%
Instrument ni relevanten za podjetje	67%	25%	58%	44%	59%	62%	49%	65%	53%	58%	64%	75%	67%	69%	66%	62%	48%	65%	50%	56%
Ne vem	7%	50%	8%		6%	20%	32%	20%	22%	22%	18%	8%	33%	19%	20%	21%	33%	17%	22%	23%
Ostalo	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Se bo izboljšala					0%	1%	1%	0%	6%	3%	5%	8%		6%	5%				6%	2%
Ostala nespremenjena	13%		17%	44%	22%	14%	1%	15%	21%	15%	23%	8%		6%	13%	10%		17%	24%	15%
Se bo poslabšala	20%	25%		11%	15%	6%	23%	20%	6%	11%	5%	8%	33%	6%	10%	7%	24%	17%	6%	12%
Instrument ni relevanten za podjetje	40%	25%	17%	11%	29%	37%	34%	33%	28%	33%	45%	50%	22%	50%	43%	34%	33%	35%	24%	31%
Ne vem	27%	50%	67%	33%	34%	41%	42%	32%	39%	39%	23%	25%	44%	31%	29%	48%	43%	30%	40%	41%

Vir: BS. Vsa podjetja.